

Svenska kyrkans
arbetsgivarorganisation

2019

VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH EKONOMISK RAPPORT

Vårt uppdrag

SVENSKA KYRKANS ARBETSGIVARORGANISATION

är en arbetsgivar- och serviceorganisation med god kunskap om Svenska kyrkans verksamheter. Uppdraget är att bistå församlingar, pastorat, stift och närstående organisationer i deras roller som arbetsgivare och huvudmän för begravningsverksamheten.

För medlemmarnas räkning tecknas kollektivavtal som reglerar löner och arbetsvillkor för Svenska kyrkans cirka 22 000 anställda. Organisationen biträder och företräder de drygt 600 medlemmarna vid avtalstvister och ger rådgivning inom avtal och arbetsrätt samt i arbetsmiljöfrågor.

Vidare erbjuds medlemmarna råd och service utifrån deras uppdrag som huvudmän för begravningsverksamheten och som innehavare av allmänna begravningsplatser.

Inom ramen för uppdraget tillhandahålls också utbildningar, en annan viktig del av uppdraget, liksom att driva utvecklingsfrågor som gagnar medlemmarnas verksamhet.

Innehåll

VD har ordet.....	3
2019 – året i korthet	4
Svenska kyrkans struktur – en översikt.....	6
Avtal, arbetsrätt och arbetsmiljö	16
Begravning och kyrkogård	23
Utbildning	26
Förtroendemannaorganisationen	30
Ekonomi i korthet 2019	32

GRAFISK FORM Tor-Arne Moe, OTW Communication

OMSLAG I en fullsatt Adolf Fredriks kyrka i Stockholm sjungs finska julpsalmer. december 2019. Foto: Johannes Frandsen.

FOTO Fredrik Sandberg (2) Susanne Kronholm (3, 4, 16), Alissa Eckert (5), Alex Giacomini (5, 12), Magnus Aronson (6, 27, 30, 31, 32), Daniel Bramsell (7), Maskot bildbyrå (8), Hans Christiansson (9), Johannes Frandsen (11), Gunnar Helsing (5, 12), Linda Maria Thompson (12), Maroe Rickberg (13), Ronald Eek (15), Shutterstock (19), Arkivbild (20, 24), Karin Rosvall (21), Magnus Glans (23-24), Fredrik Unger (25), Jonas Bilberg (26).

ILLUSTRATION Helena Bergendahl (22)

REPRO Jens Jørgensen

TRYCK Åtta45, Stockholm, 2020

TRE
KORTA**MEMLEMSKONTAKTER**

Att möta arbetsgivare och huvudmän för begravningsverksamheten är alltid det viktigaste. Det har skett bland

annat genom olika medlemskontakter, såsom kyrkoherde- och ordförandeträffar, rådgivning per telefon och e-post samt genom närvaro på andras arenor.

**LEDARSKAPS-
SATSNINGAR**

Vi vill bidra till arbetsmiljöarbetet i Svenska kyrkan. Sedan tidigare har vi satsat på kyrkorådsarbetet. Nu utökar vi med insatser kring ledarskap; utbildningen *Relationellt ledarskap*, *Mentorskap* samt programmet *Kvinna och kyrkoherde*.

**ARBETSMILJÖ-
KONFERENS**

En aktivitet inom arbetsmiljöområdet är den nationella arbetsmiljökonferens som hölls under året. Med konferensen ville vi bidra med kunskap, perspektiv och inspiration till det lokala arbetsmiljöarbetet.

Vi gör skillnad – på riktigt

Som tillträdande vd för arbetsgivarorganisationen från den 1 september, känner jag mig stolt och glad att få arbeta för en snart 75-årig medlemsorganisation i Svenska kyrkan. Det finns ett stort engagemang hos styrelsen och organisationens medarbetare.

Våra värderingar har varit ledstjärnor i vår verksamhet 2019; tillgängliga, professionella, nytänkande, tydliga och respektfulla! Arbetsgivarorganisationen har under flera år genomgått ett förändringsarbete under ledning av Helén Källholm. Det känns tryggt att Helén finns kvar i organisationen ytterligare en tid med sin kompetens och erfarenhet.

År 2019 var på många sätt ett förberedande år för de omställningar som kommer framöver med anledning av försämrad ekonomi i församlingarna. Här har organisationen genom råd, stöd, hjälp och utbildningsinsatser bidragit till att församlingar på ett hållbart och effektivt sätt ska kunna planera verksamheten utifrån arbetsgivarperspektivet.

Den stora frågan och förändringen under 2019 har varit förhandlingarna kring verksamhetsövergång av kyrkogårds- och begravningsrådgivningen till nationell nivå. Övergången ska vara klar senast den 31 december 2020.

UNDER ÅRET HAR VI genomfört tre kyrkoherdeträffar med tema begravningsverksamheten. Vidare har vi genomfört sex ordförandeträffar med fokus på arbetsgivarrollen och lokal lönebildning.

I höstas genomförde vi en arbetsmiljökonferens på temat *Ett hållbart arbetsliv*. Konferensen samlade över 200 deltagare från norr till söder, stora och små församlingar och både förtroendevalda och chefer var representerade. Under året har vi också startat ett mentorsprogram samt en ny pilotutbildning, *Kvinna och kyrkoherde*.

VIDARE HAR VI under året startat ett projekt med syfte att utreda förutsättningar för att arbetsgivarorganisationen kliver in och tar ansvar för ett nationellt nätverk av präster som finns tillgängliga för visstidsanställningar vid tillfälliga behov av bemanning. Vi har också fört samtal med nationell nivå om att arbetsgivarorganisationen ser en naturlig anknytning till det lönecenter som ska bildas.

VÄLKOMMEN ATT FÖLJA MED på vår fortsatta utvecklingsresa 2020!

BIRIGTTA ÖDMARK

VD, Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation

2019

ÅRET I KORTHET

Arbetsgivarorganisationens *Chefs- och ledarskapsutveckling* är en behörighetsgivande ledarskapsutbildning. Fullgjord utbildning ger 30 högskolepoäng i religionspedagogik och behörighet att söka kyrkoherdetjänster. Utbildningen är mycket efterfrågad av flera olika yrkesgrupper inom Svenska kyrkan. Detta år startade den tjugotredje omgången i följd.

UNDER ÅRET

- Kvalificerad rådgivning per telefon och via mejl i:

- arbetsrätts- och avtalsfrågor
- begravningsfrågor, framförallt om förvaltning och dataskydd.

- Förberedelsearbete inför avtalsrörelsen 2020.

- Omfattande utbildningsverksamhet; särskilt efterfrågade har utbildningarna om begravningsverksamhetens ekonomi, arbetsrätt och arbetsmiljö samt ledarskapsutbildningarna varit.

- Sex ordförandeträffar på temat *Att vara styrelse och arbetsgivare*.

- Tre nya utbildningssatsningar startades; *Mentorprogram* för chefer med mentor från andra områden än kyrkan, det kvalificerade ledarutvecklingsprogrammet *Kvinna och kyrkoherde* samt utbildningen *Relationellt ledarskap*.

- Projektet e-lärande påbörjas för att kunna erbjuda medlemmar webbutbildningar som ett komplement till den ordinarie utbildningsverksamheten.

Akka

arbetsklimate i kyrkan

VÅREN

- Webinarium om medarbetarundersökningen Akka lockade ett sjuttiofem deltagare. Webbinariet finns inspelat för fortbildning på distans. På hösten deltog 54 arbetsgivare i undersökningen.

- Presidiekonferens för kyrkoherdar samt ordförande och vice ordförande i kyrkoråd i Stockholm. Temat detta år var *Omsorg och ansvar*.

- Gotlands kyrkvecka genomfördes i maj månad. Arbetsgivarorganisationen utgör en av flera samarbetspartners och medverkade med två seminarier; ett om medling och flytt av aska, ett om hur man skapar arbetsplatser fria från trakasserier.

- Nätverksträff på Flämslätt 2019. Träffen hålls en gång om året för ansvariga inom begravningsverksamheten i Skara stift; förtroendevalda, anställda och begravningsombud. Årets träff lockade 120 deltagare.

På agendan stod frågor om vård av kyrkogårdsmurar av sten, samtal om allmänhetens förväntningar på dagens begravningshuvudmän, elsäkerhet, etik och moral inom begravningsverksamheten samt gravvårdssäkringsarbete för att undvika olyckor orsakade av lösa gravvårdar.

Trädgårdsnäringsens centrala yrkeskommitté, där arbetsgivarorganisationen utgör en aktiv part, har av Arbetsförmedlingen fått ett stort bidrag för ett pilotprojekt som handlar om kompetensvalidering inom grön sektor, dit kyrkogårdsförvaltningarna hör – ett sätt att tillgodose den gröna branschens behov av utbildad arbetskraft.

HÖSTEN

- Tre kyrkoherdeträffar på temat *Begravningsverksamheten*.

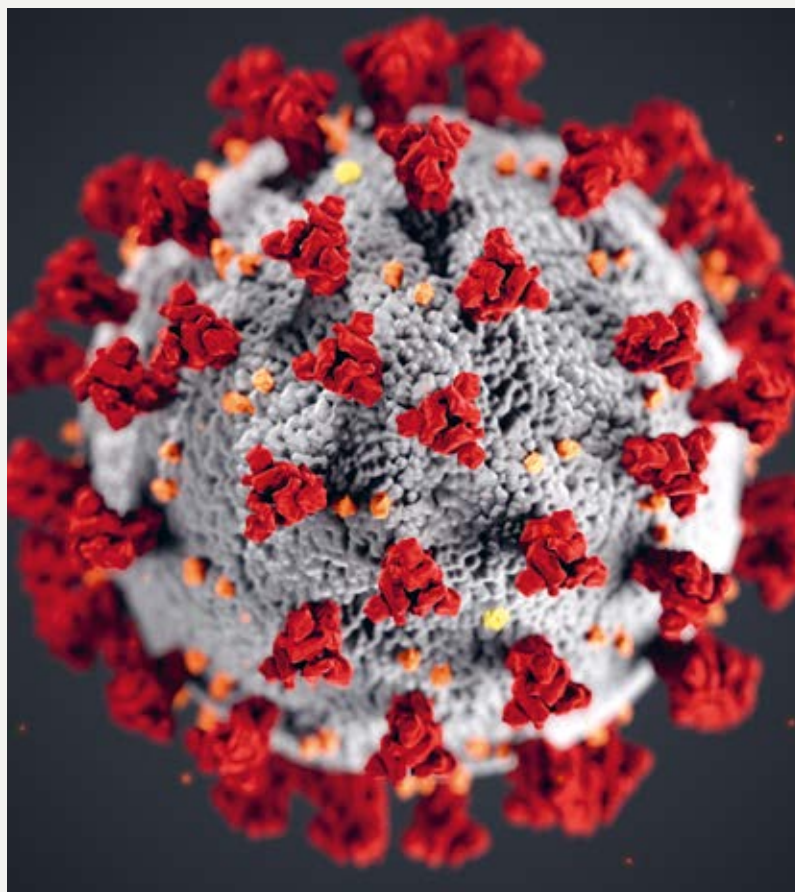
- Nationell arbetsmiljökonferens på temat *Hållbart arbetsliv* lockade 180 deltagare. Medverkade gjorde bland annat Stefan Vilkmann, Årets chef 2018, på temat *Olika lednings- och styrningsperspektiv* samt Ulrika Sedell med seminariet *Vad är genus? Varför är det viktigt att göra sig medveten om det ur ett arbetsmiljöperspektiv*.

Stefan
Vilkmann

Ulrika
Sedell

Om coronavåren 2020

VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER ÅRETS SLUT. Mot bakgrund av den pandemi som utbrutit av covid-19 har arbetsgivarorganisationen följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

SKAO har ställt in alla utbildningar och kurser från den 16 mars och fram till i första hand 31 maj. Beslut fattas löpande under våren mot bakgrund av händelseutvecklingen i samhället och Folkhälsomyndighetens fortsatta rekommendationer angående begränsning av smittspridning. Planen är att inställda utbildningar kommer att hållas under hösten i möjligaste mån. Intäkterna från utbildningarna skjuts framåt och ett visst bortfall av intäkter kommer trots allt att ske då samtliga utbildningar inte går att planera in till hösten.

Lärandefestivalen
i Karlstad stift i novem-
ber 2019 var en kon-
ferens för fortbildning
och erfarenhetsdelande
kring pedagogik
och lärande i
Svenska kyrkan.

Arbetsgivarorganisationen – en del av Svenska kyrkan

Svenska kyrkan är ett trossamfund med cirka 22 000 anställda. Församlingarna, pastoraten, stiftet och närstående organisationer är medlemmar i Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation.

Svenska kyrkan är en kyrka där ideella, förtroendevalda och anställda tillsammans ska tjäna kyrkan och församlingen. Församlingen är den primära enheten och därifrån utgår all verksamhet.

Svenska kyrkan är en arbetsplats för omkring 22 000 anställda. Församlingar, pastorat och stift är medlemmar i arbetsgivarorganisationen i sina funktioner som självständiga arbetsgivare.

DEMOKRATISKT UPPBYGGD

Svenska kyrkan är demokratiskt uppbyggd. Vart fjärde år är det kyrkoval. Alla medlemmar som fyller 16 år senast på valdagen kan rösta på dem som nominerats. Genom detta val får de förtroendevalda församlingens uppdrag att ta ansvar för att dess grundläggande uppgift blir utförd och dess förvaltning skött.

Denna demokratiska grund finns även i stiftsfullmäktige och därmed stiftsstyrelsen liksom i kyrkomötet och kyrkostyrelsen. De förtroendevalda utövar sina uppdrag inom ramen för det mandat som tillhör det förtroendevalda organ de ingår i.

KYRKORÅD OCH FÖRSAMLINGSRÅD

Kyrkoordningen, KO, är sedan relationsförändringen år 2000 Svenska kyrkans inomkyrkliga regelverk. Kyrkoordningen anger att kyrkorådet utgör styrelse i församling respektive pastorat. En församling som ingår i pastorat styrs i stället av ett församlingsråd som har ett begränsat styrelseansvar. Den här ordningen innebär att det finns flera organ

som enligt kyrkoordningen kan utgöra styrelse, men ansvaret ser olika ut.

Kyrkorådet ansvarar för hela pastoratet med alla ingående församlingar. Kyrkorådets uppgifter och ansvarsområde som styrelse är desamma oavsett församlingens eller pastoratets storlek.

Församlingsrådet fullgör sitt ansvar inom sitt område. Utöver vad som framgår av kyrkoordningen påverkas församlingsrådets uppgift av vad församlingsinstruktionen anger att församlingen ska göra och vilka uppgifter kyrkorådet valt att delegera till församlingsrådet.

KYRKOHERDENS ROLL

Kyrkoherden leder all verksamhet och ansvarar därmed för den löpande förvaltningen. Kyrkoherden är ledamot av kyrkorådet och en del av styrelsen. Kyrkoherden är också ledamot av för-

samlingsrådet men kan utse en präst som arbetar i pastoratet att vara ledamot i kyrkoherdens ställe i ett församlingsråd.

KYRKORÅD OCH KYRKOHERDE

HAR GEMENSAMT ANSVAR

Kyrkorådet ska ha omsorg om församlingslivet. Kyrkorådet fattar övergripande beslut inom ramen för de mål och den inriktning som kyrkofullmäktige beslutat om. Tillsammans med kyrkoherden ansvarar kyrkorådet därmed för att församlingens grundläggande uppgift blir utförd. Detta gemensamma ansvar utgör en viktig del av kyrkosynen i Svenska kyrkan.

Kyrkorådet har även i uppdrag att kontinuerligt följa upp verksamheten och skapa förutsättningar för att det finns en arbetsorganisation som fungerar. Detta kräver i sin tur att kyrkorådet får tillräcklig information om verksamheten. Därför ska kyrkoherden kontinuerligt rapportera till kyrkorådet hur verksamheten fortlöper. Kyrkoherden ansvarar också för tillsynen över all verksamhet utifrån Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära.

Ärkebiskop Antje Jackelén på besök i Porto Alegre i Brasilien för att under några dagar besöka den evangelisk-lutherska kyrkan, IECLB. Första programpunkten var ett möte med kvinno-kooperativ som jobbar med rättvis handel och hållbarhet.

KYRKORÅDET ÄR ARBETSGIVARE

Som styrande och verkställande organ i församlingen/pastoratet, och som dess styrelse, är kyrkorådet arbetsgivare.

Med arbetsgivarrollen följer ett ansvar att fullfölja de åtaganden och skyldigheter som regleras genom lagar, kollektivavtal och praxis samt kyrkoordningen och den egna personalpolitiken.

Arbetsgivaransvaret omfattar alla moment och delar, från att rekrytering sker och medarbetare anställs till att en anställning avslutas och ansvaret är detsamma oavsett hur stor eller liten organisationen är.

I sin roll som ytterst ansvarig arbetsgivare ska kyrkorådet också se till att församlingen/pastoratet har fungerande personalpolitik, god arbetsmiljö och att gällande arbetsrättsliga lagar och avtal följs. Kyrkorådet ska även fatta strategiska beslut om ramarna för personalpolitiken, såsom olika policyer (till exempel arbetsmiljöpolicy) och om de ekonomiska förutsättningarna för den årliga löneöversynen och för arbetsmiljöarbetet.

I sin roll som chef och arbetsledare företräder kyrkoherden arbetsgivaren i det dagliga arbetet.

KYRKOMÖTET

Kyrkomötet är Svenska kyrkans högsta beslutande organ. Det består av 251 ledamöter som väljs direkt av kyrkans medlemmar när det är kyrkoval.

Ledamöterna representerar för närvarande elva nomineringsgrupper och två ledamöter representerar utlandsförsamlingarna. Biskoparna ingår inte i kyrkomötet men de har närvaroskyldighet, motionsrätt och yttranderätt.

Kyrkomötet beslutar i frågor som handlar om kyrkoordningen och andra frågor som har betydelse för hela Svenska kyrkan, exempelvis kyrkohandboken och psalmboken.

Kyrkomötet fastställer även budgeten för Svenska kyrkan på nationell nivå. Därmed beslutar kyrkomötet om den verksamhet som ska bedrivas på nationell nivå och även om de ekonomiska utjämnningssystem som finns mellan församlingar i Svenska kyrkan.

Dock gäller en subsidiaritetsprincip. Principen innebär att kyrkomötet inte får besluta i frågor som är församlingarnas eller stiftens ansvarsområden. Vidare utser kyrkomötet kyrkostyrelsen. Där är ärkebiskopen ordförande.

KYRKOKANSLIET

Kyrkokansliet, under ledning av en generalsekreterare, är den nationella nivåns verkställande organisation. Till den nationella nivåns uppdrag hör gemensam kommunikation, utbildning, samråd samt ekumeniska relationer, internationell diakoni och mission. Till kansliets uppgifter hör också att vara kyrkans röst utåt, såväl i det svenska samhället som internationellt.

UTGÖR HUVUDMAN FÖR BEGRAVNINGSVERKSAMHETEN

Sedan relationsändringen mellan Svenska kyrkan och staten år 2000 är Svenska kyrkans församlingar och pastorat huvudmän för begravningsverksamheten i hela landet, undantaget Stockholm och Tranås. Där är begravningsverksamheten en kommunal angelägenhet sedan 1800-talet.

I Göteborgs stad finns en begravningsverksamhet vars fullmäktige utses av församlingarna och pastoraten i Göteborgs stad.

Det är huvudmannens skyldighet att tillhandahålla gravplatser till alla som vid

dödsfallet var folkbokförda inom det egna förvaltningsområdet. Huvudmannen ansvarar också för att det inom närområdet finns särskilda gravplatser för dem som inte tillhör ett kristet trossamfund.

BEGRAVNINGSVERKSAMHETEN BEKOSTAS VIA SÄRSKILD AVGIFT

Kostnaderna för att kunna utföra de uppgifter som enligt begravningslagen åvilar huvudmannen betalas genom en begravningsavgift som erläggs av alla som är folkbokförda i Sverige och som betalar kommunal inkomstskatt. Intäkterna och kostnaderna för begravningsverksamheten ska särredovisas i församlingens/pastoratets budget eftersom begravningsavgiften inte får finansiera annan verksamhet.

När det gäller kyrkogårds- och begravningsverksamheten finns det olika frågor som församlingen/pastoratet kan behöva besluta om; det kan handla om vilket gravsäck som ska erbjudas, olika praktiska frågor i samband med begravning och kyrkogårdsskötsel, ordningsregler, vilken service som ska erbjudas och – inte minst – olika etiska överväganden.

FÖRSAMLING. Den grundläggande lokala enheten. Kyrkorådet, som utses av kyrkofullmäktige, utgör dess styrelse. Verksamheten leds av en kyrkoherde. Om en församling ingår i ett pastorat utgör ett församlingsråd styrelse.

PASTORAT. Består av flera församlingar som samverkar och vars verksamhet leds av en gemensam kyrkoherde. Kyrkorådet, som utses av kyrkofullmäktige, utgör dess styrelse. Pastoratet ansvarar för ekonomiska resurser, personal och fastigheter, inklusive kyrkor. Församlingarna i pastoratet svarar för sin verksamhet och leds av ett församlingsråd som har ett begränsat styrelseansvar.

KYRKOORDNINGEN. Svenska kyrkans inomkyrkliga regelverk som beslutas av kyrkomötet. Reglerar bland annat Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära.

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION. Ska finnas för varje församling och anger hur församlingen fullgör sin grundläggande uppgift: gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. Instruktionen utarbetas av kyrkoherde och kyrkoråd, och godkänns av kyrkofullmäktige och kyrkoherden var för sig. Därefter utfärdas den av domkapitlet.

DOMKAPITEL. Till domkapitlets uppgifter hör bland annat att utfärda församlingsinstruktioner, yttra sig inför anställningar av präster och diakoner samt vara besluts- och överklagandeinstans beträffande pastorala frågor i stiftets församlingar.

PASTORAL. Pastoral kommer av ordet pastor som är herde på latin. Ordet pastoral används i många sammanhang för att markera vad det innebär att vara kyrka. Att ge själavård, svara för förkunnselse, förvalta sakramenten med mera. Kyrkomötet menade 2017 att det finns oklarheter kring användningen av termen pastoral och att kyrkostyrelsen därför ska utreda och återkomma med förslag till kyrkomötet om hur ordet pastoral i kyrkoordningen kan ersättas med andra formuleringar, som inte lika lätt missförstås.

STIFT. Regionalt område i Svenska kyrkan som leds av en biskop. Svenska kyrkan har tretton stift. Stiftets främsta uppgift är att främja och ha tillsyn över församlliv. I Uppsala stift finns två biskopar, ärkebiskopen och biskopen i Uppsala stift.

BISKOP. Till biskopens arbete hör att leda kyrkans arbete inom ett stift, viga präster och diakoner, kalla präster och diakoner till överläggningar samt vårda och värna kyrkans enhet. Biskopen är ordförande i domkapitel och stiftsstyrelse.

ÄRKEBISKOP. I Svenska kyrkan den biskop som företräder hela Svenska kyrkan. Till ärkebiskopens uppgifter hör också att sammankalla biskopsmötet och vara ordförande i kyrkostyrelsen.

Från kyrkoval till styrelse

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation är en medlemsorganisation där Svenska kyrkans församlingar, pastorat och stift samt andra organisationer med nära anknytning till Svenska kyrkan är medlemmar.

Under hösten efter ett kyrkoval sammanträder Svenska kyrkans nyvalda kyrkofullmäktige och stiftsfullmäktige och väljer ombud till arbetsgivar konferenserna.

Arbetsgivar konferens med val till arbetsgivarorganisationens fullmäktige ska hållas före maj månads utgång året efter ett kyrkoval. Fullmäktige väljer arbetsgivarorganisationens styrelse.

Samråds konferensen är ett samrådsorgan mellan arbetsgivarorganisationens styrelse och dess medlemmar. Den består av styrelsen samt två representanter från varje arbetsgivar konferens.

KYRKOVALET: Vart fjärde år väljer svenska kyrkans medlemmar ...

KYRKOFULLMÄKTIGE
(församling/pastorat) som
väljer ledamöter till...

STIFTSFULLMÄKTIGE
som väljer
ledamöter till...

KYRKOMÖTET

**ARBETSGIVARORGANISATIONENS
ARBETSGIVARKONFERENSER**
som väljer...

**ARBETSGIVAR-
ORGANISATIONENS
FULLMÄKTIGE**
som väljer...

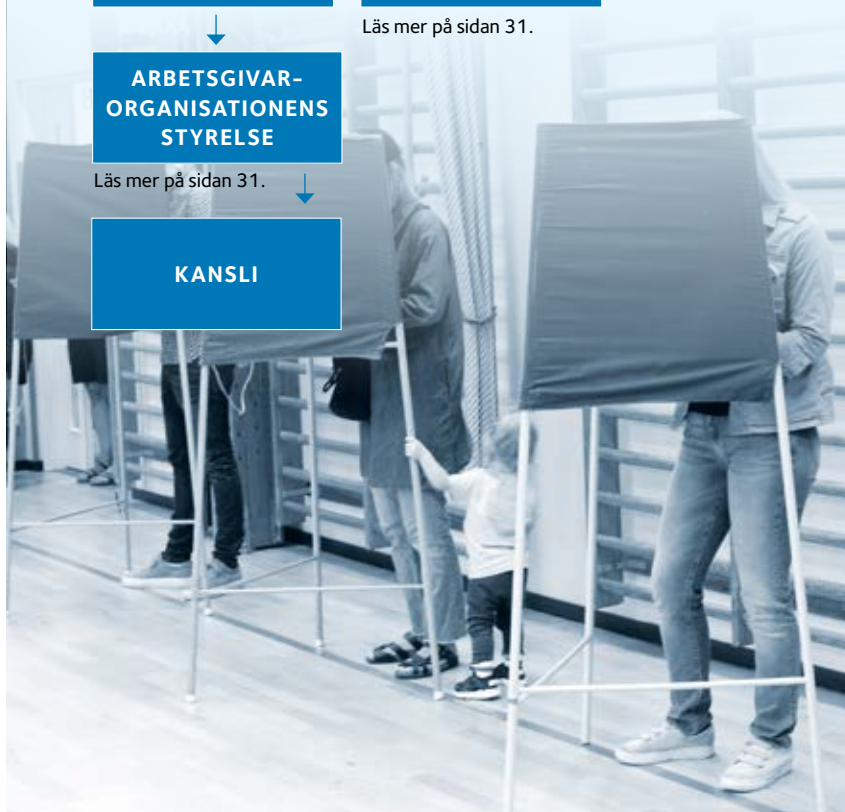
**ARBETSGIVAR-
ORGANISATIONENS
SAMRÅDS-
KONFERENS**

Läs mer på sidan 31.

**ARBETSGIVAR-
ORGANISATIONENS
STYRELSE**

Läs mer på sidan 31.

KANSLI

ANTAL ARBETSGIVARE OCH BEGRAVNINGSHUVUDMÄN INOM SVENSKA KYRKAN

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2000
Totalt antal arbetsgivare* i Svenska kyrkan	629	631	662	664	687	691	936
Varav pastorat	257	257	257	259	258	258	611
Varav församlingar som inte ingår i pastorat	***356	358	390	402	414	418	311
Varav stift	13	13	13	13	13	13	13
Totalt antal kyrkliga begravningshuvudmän**	****575	577	577	631	642	646	879

*Som arbetsgivare räknas församling som inte ingår i pastorat, pastorat samt stift, nationell nivå, Lunds domkyrkoråd, samfälligheten Gotlands kyrkor samt Göteborgs begravningsamfällighet.

Hovförsamlingen har ingen anställd personal. Den personal som tjänstgör i Hovförsamlingen är anställd i Kungliga hovstaterna.

**Församlingarna och pastoraten i Svenska kyrkan utgör även begravningshuvudmän och ansvarar för begravningsverksamheten över hela landet, utom i Stockholm och Tranås. Där ansvarar kommunerna för begravningsverksamheten.

***Under året har Skultorps församling och Skövde församling bildat Skövde pastorat och Enhörna församling har gått in i Södertälje pastorat.

**** Antalet huvudmän förutom kommunerna Stockholm och Tranås. Under året har två sammanläggningar skett.

ARBETSGIVARE OCH BEGRAVNINGSHUVUDMÄN I SVENSKA KYRKAN, FÖRDELAT PER STIFT

Stift	Pastorat	Församlingar som ej ingår i pastorat	Arbetsgivare totalt, på lokal nivå 2018	Begravnings- huvudmän
Uppsala	26	26	52	52
Linköping	18	12	30	29
Skara	29	13	42	42
Strängnäs	11	39	50	50
Västerås	13	28	41	41
Växjö	35	21	56	56
Lund	29	80	109	108
Göteborg	39	30	69	61
Karlstad	16	15	31	31
Härnösand	20	16	36	36
Luleå	10	23	33	33
Visby	7	3	10	10
Stockholm	4	50	*54	28
Summa	257	356	613	575

* Inklusive Hovförsamlingen.

Antalet arbetsgivare i Svenska kyrkan: 613 (församlingar & pastorat) + 13 (stiften) + samfälligheten Gotlands kyrkor + Lunds domkyrkoråd + nationell nivå.

Summa arbetsgivare: 629.

I Sverige finns ett antal icke-territoriella församlingar: Finska församlingen i Stockholm, Tyska församlingen i Stockholm, Hovförsamlingen samt Kunglig Karlskrona Amiralitetsförsamling. Att de är icke-territoriella betyder att de inte är knutna till något speciellt geografiskt område. Därmed är de inte heller huvudmän för begravningsverksamheten.

ANTAL AVLIDNA SOM KREMERAS

Församlingarna och pastoraten i Svenska kyrkan utgör även begravningshuvudmän och ansvarar för begravningsverksamheten på 3 200 platser över hela landet, utom i Stockholm och Tranås. Där ansvarar kommunerna för begravningsverksamheten.

	2019	2018	2017	2016	2015
Andel, i procent av avlidna, som kremeras **	83,0	82,1	81,3	80,6	81,3
Antal begravningsgudstjänster i Svenska kyrkan	*	65 889	66 938	67 744	69 534
Andel som begravs i Svenska kyrkans ordning	*	71,1	72,9	74,1	76,5

* Denna statistik kommer först i maj 2020.

** Statistik från Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund.

Diakoner och volontärer vandrar med en kaffevagn på gatorna i Luleå och besöker hemlösa som sover på gatan och i parkeringshus. De bjuder på kaffe och smörgås och har ofta med sig kläder som de ger bort.

Diakoni i centrum i Luleå domkyrkoförsamling är en social mötesplats. Alla är välkomna för att värma sig, få en dusch och ombyte av kläder, dricka kaffe och umgås. Frukost och fika finns för en symbolisk summa.

Församlingen kallar det för Internationellt Café; en mötesplats med människor från hela världen som har andakt och fika. En del av kyrkans diakonala arbete och integrationsarbete.

Svenska kyrkans anställda

SEDAN 1995 SAMARBETAR Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation med de fackliga parterna dels om en gemensam lönestatistik, dels om en gemensamt framtagen befattningsklassificering.

Varje år, i november, samlas uppgifter in från kyrkans arbetsgivare för att sedan sammanställas och presenteras. Därigenom får parterna en gemensam bild av löneutvecklingen i Svenska kyrkan.

Från och med 2017 års statistik har arbetsgivarorganisationen valt att presentera

statistiken för alla anställda medarbetare från och med 17 års ålder och äldre, utan övre åldersgräns. Fram till och med 2016 års urval fanns individer i åldrarna 17-64 år. Detta medför att statistiken inte är helt jämförbar i redovisade tabeller.

Från och med 2019 har ett nytt befattningsklassificeringssystem tagits fram, vilket ytterligare påverkar att redovisade siffror i tabellen inte är helt jämförbara. Det insamlade löneunderlaget i november 2019 har en helt annan klassificering än tidigare år.

Den nya klassificeringen för 2019 har omvandlats till gamla klassificeringen för att underlätta jämförelsen mellan 2018 och 2019 års löneutveckling.

På arbetsgivarorganisationen webbplats, kommer under 2020, 2019 års siffror publiceras med en helt ny layout och förhoppningsvis blir statistiken därmed att vara mer användbar för arbetsgivarna i Svenska kyrkan.

ANSTÄLLDA I SVENSKA KYRKAN 2014-2019

	2019	2018	* 2017	2016	2015	2014	Procentuell förändring 2018-2019
Pedagogiska uppgifter (Barntimmeledare, församlingspedagog, assistent, förskollärare med flera)	3 871	4 116	4 216	3 948	3 882	4 150	-6,0%
Diakoniuppgifter (Församlingsdiakon, med flera)	1 359	1 058	1 138	1 037	1 051	1 152	28,4%
Prästuppgifter (Kyrkoherde, komminister, sjukhuspräst med flera)	2 943	2 916	3 153	2 829	2 846	2 881	0,9%
Kyrkomusikaliska uppgifter (Kantor, organist, med flera)	2 128	2 101	2 174	1 996	1 995	2 020	-1,3%
Uppgifter inom mark och fastighetsförvaltning (Kyrkogårdsarbetare, vaktmästare, husmor, städare med flera)	8 624	8 285	8 437	7 929	7 527	7 503	4,1%
Administrativa uppgifter (Ekonomi- och löneassistent, kamrer/ekonom, IT-tekniker med flera)	3 439	3 150	3 646	3 412	3 327	3 242	3,0%
Totalt	22 364	21 626	22 764	21 151	20 628	20 533	3,0%

* Från och med 2017 inkluderas även de som är äldre än 65 år i statistiken.

LÖNEUTVECKLINGEN I SVENSKA KYRKAN 2014-2019

Tabellen visar medellönens (månadslönens) förändring mellan 2014 och 2019 för utvalda befattningsgrupper. Medellönen är beräknad för dem som varit månadsavlönade och tjänstgörande under november månad respektive år. Från och med 2017 års siffror är åldersintervallet från och med 17 år och äldre, utan övre åldersgräns (tidigare år innehåller siffrorna anställda i åldern 17-64 år). Medellönen är inte beräknad på samma individer mellan åren. Det innebär att beräkningarna påverkas av nyrekryteringar och avgångar hos arbetsgivarna.

	2019	2018	*2017	2016	2015	2014
Kanslichef/verksamhetschef	58 800	55 300	54 500	53 100	50 900	50 000
Kyrkoherde	58 200	57 400	54 500	53 600	51 900	49 800
Kyrkogårdschef	45 800	45 200	44 200	42 800	42 300	40 900
Kyrkokamrer	49 400	43 100	42 100	40 500	39 200	38 200
Komminister	40 300	39 000	37 300	36 600	35 400	34 500
Organist	39 000	37 700	36 600	35 800	34 900	33 900
Diakon	35 300	34 300	33 000	32 200	31 200	30 300
Kantor	33 800	32 800	31 800	30 800	29 900	29 100
Församlingspedagog	32 300	31 100	30 100	29 400	28 600	27 900
Förskollärare	32 200	30 800	30 000	29 100	28 200	27 200
Assistent	30 200	28 900	28 300	27 400	26 800	26 100
Kyrkvaktmästare	27 600	26 900	26 200	25 700	25 200	24 600
Fritids/ungdomsledare	26 900	26 500	25 800	25 400	24 800	24 100
Kyrkogårdsarbetare	25 600	25 100	24 600	24 200	23 900	23 300
Samtliga ovanstående befattningar	32 800	31 700	31 000	34 700	33 800	32 994
Samtliga befattningar i kyrkan	33 000	31 900	31 200	30 500	29 900	29 100

* Från och med 2017 inkluderas även de som är äldre än 65 år i statistiken.

Medlemsaktiviteter och informationssatningar

ARBETSGIVARORGANISATIONEN bjuder regelbundet in till olika medlemsaktiviteter för informationsutbyte, dialog och kompetensutveckling.

En del är stadsegenliga, exempelvis arbetsgivarkonferenserna. De arrangeras i varje stift minst en gång per mandatperiod och alltid året efter kyrkovalsåret. Konferenserna består av valda ombud från församlingar, pastorat och stift, som har i uppdrag att välja ledamöter till arbetsgivarorga-

nisationens fullmäktige och till samrådskonferensen, som är ett samrådsorgan mellan styrelsen och medlemmarna.

Kyrkoherde- och ordförandeträffar är viktiga forum för arbetsgivarorganisationen för att träffa företrädare för arbetsgivarna och huvudmännen inom Svenska kyrkan. Den återkoppling som deltagarna gett visar också på värdet för dem, av att träffa andra med samma roll för att tala om angelägna frågor.

TEMAT FÖR TRÄFFARNA varierar mellan åren. Kyrkoherden leder all verksamhet och är arbetsgivarens företrädare i den dagliga verksamheten. Det ställer stora krav på kompetens inom flera komplicerade områden, däribland begravningsverksamheten som utgjorde tema för årets tre kyrkoherdeträffar. På agendan fanns följande punkter: *Vad innebär samhällsuppdraget?*, *Om begravningsverksamhetens ekonomi*, *Vad behöver jag veta som ansva-*

rig för verksamheten? samt *Vård- och underhållsplaner för begravningsplatser*.

Ordförandeträffar hölls under året på sex olika platser i landet på temat *Att vara styrelse och arbetsgivare. Arbetsgivarrollen – arbetsrättsliga utgångspunkter för att styra och leda verksamheten* utgjorde en av punkterna på dagordningen, *arbetsgivarens ansvar och tillämpning i den lokala lönebildningen* en annan.

STATISTIK ÖVER MEDLEMSAKTIVITETER OCH INFORMATIONSSATSNINGAR

	2019	2018	2017	2016	2015
Arbetsgivarkonferenser*					
Konferenser	–	13	–	13	–
Deltagare	–	522	–	539	–
Ordförandeträffar**					
Träffar	6	–	–	–	16
Deltagare	161	–	–	–	34
Kyrkoherdeträffar***					
Träffar	3	6	3	3	4
Deltagare	41	114	43	57	78
Informationswebbinarium om Akka (se sid 21)					
Träffar	1				
Deltagare	70				
Seminarium, Relationellt ledarskap					
Träffar	1				
Deltagare	14				
Avtalsinformation					
Träffar	–	4	13		
Deltagare	–	174	505		
Dialogträffar****					
Träffar	–	13			
Deltagare	–	295			
Webbinarium Svenska kyrkans avtal 17 *****					
Träffar	–	3			
Deltagare	–	128			
Webbinarium om pensionavtalet TPA 19 Svenska kyrkan					
Träffar	–	1			
Deltagare	–	78			

*År 2016 bjöds kyrkorådets ordförande in till arbetsgivarkonferenserna eftersom programmet inriktades på hur kyrkoråden kan utveckla det strategiska beslutsfattandet.

** Ordförandeträffarna, för ordförande i kyrkoråd, genomfördes första gången 2015.

*** Kyrkoherdeträffar har genomförts varje år sedan 2015.

**** Till dialogträffarna inbjöds ordförande, vice ordförande samt kyrkoherdar för samtal om avtalsrörelsen 2017.

***** Under 2018 genomfördes webinarier för första gången, som ett komplement till arbetsgivarorganisationens ordinarie utbud av information. Erfarenheterna av webinarier är mycket goda. Det är en form av onlinemöte tillgängligt för alla med internetuppkoppling och tillåter många deltagare.

PRESIDIEKONFERENS

I STOCKHOLM. Arbetsgivarorganisationen arrangerar ibland presidiekonferenser tillsammans med Stockholms och Skara stift. Konferenserna syftar till att stärka kyrkorådets presidier i sina roller. Under 2019 arrangerades en presidiekonferens i samverkan med Stockholms stift. Temat var *Omsorg och ansvar* och utgick ifrån kyrkorådets och kyrkoherdens gemensamma ansvar för den grundläggande uppgiften utifrån det diakonala perspektivet.

HENRIK MATTSSON,
kyrkogårdschef
Ekerö pastorat

En sak jag lärt mig genom ledarskapspassen är att våra verksamheter i mycket utgör en spegel av vårt ledarskap.

NYCHEFSNÄTVERKET

Sedan några år tillbaka pågår en omfattande generationsväxling bland kyrkogårdscheferna. För att ge den nya generationens chefer möjlighet att utvecklas i sitt ledarskap och bygga upp ett kontaktnät startade arbetsgivarorganisationen 2018 två nätverksgrupper. Dessa har även mötts under 2019. Satsningen avslutas våren 2020.

Tryckta och digitala kanaler för medlemskommunikation

Ducatus

DUCATUS är arbetsgivarorganisationens medlemsmagasin om att leda och arbeta i kyrka och begravningsverksamhet.

Ambitionen är att magasinet ska lyfta områden som har bäring på arbetsgivarnas och huvudmännens verksamhet samt fördjupa viktiga frågor. På detta sätt vill arbetsgivarorganisationen bidra till en god verksamhet i församlingar, pastorat och stift.

Magasinet har utkommit med fyra nummer till drygt 3 300 mottagare. Under året fortsatte satsningen på en inbladd praktika som belyser och fördjupar ett aktuellt tema ur olika perspektiv, exempelvis säkring av gravvårdar, förändringsledning och elsäkerhet – det sistnämnda mot bakgrund av att allt fler verktyg inom kyrkogårdsförvaltningarna är eldrivna.

Ett exemplar av varje nummer ingår i medlemsavgiften. Många medlemmar och andra intresserade tecknar fler prenumerationer.

Webbkommunikation

ARBETSGIVARORGANISATIONENS intranätsplats (internwww.svenskakyrkan.se/arbetsgivare) vänder sig framförallt till arbetsgivare och begravningshuvudmän inom Svenska kyrkan. Totalt hade webbplatsen 70 000 besök under året.

Arbetsgivarorganisationens externa webb (www.svenskakyrkan.se/arbetsgivare) vänder sig till fack- och branschpress. Det är också till denna sida som sökningen på Google och andra sökmotorer leder. Därför finns här även länkar till arbetsgivarorganisationens intranätsplats. Totalt hade webbplatsen 58 000 besök.

Under hösten 2019 påbörjades en översyn av arbetsgivarorganisationens olika webbplatser som ska göra att det blir lättare att hitta och läsa innehållet på intranätsplatsen. Förändringarna publiceras under våren 2020.

Digitala handböcker – uppdaterade uppslagsverk

FÖRUTOM INTRANÄTET erbjuder arbetsgivarorganisationen arbetsgivare och begravningshuvudmän två digitala handböcker, *Vera* respektive *Beda*.

Vera vänder sig till den som ansvarar för eller arbetar med arbetsgivar- och personalfrågor och kräver personlig inloggning. *Beda* berör begravningsfrågor och vänder sig till alla som arbetar med detta på daglig basis, exempelvis kyrkogårdschefer, arbetsledare och kanslipersonal. *Beda* kräver inte personlig inloggning.

VERA UNDER 2019

antal besök:

17 000

(13 500)

BEDA UNDER 2019

antal besök:

10 200

(11 200)

2018 års siffror inom parentes.

Nyhetsbrev – snabba med det senaste

Observera Arbetsgivare respektive *Observera Begravning* bidrar till att organisationens medlemmar snabbt nås av nyheter om exempelvis viktiga uppdateringar i *Beda* och *Vera*, kursnyheter, avtalsfrågor eller lagändringar. Nyhetsbrev går till församlingarnas, pastoratens och stiftens funktionsbrevlådor, till ordförande i kyrkoråd, kyrkoherdar och till olika andra yrkesgrupper. Adresserna hämtas från Kyrksam, Svenska kyrkans gemensamma register och uppdateras månad för månad. Övriga intresserade kan också anmäla intresse för prenumeration. 2018 års utgivning inom parentes.

OBSERVERA ARBETSGIVARE

Antal utgåvor

27 (24)

OBSERVERA BEGRAVNING

Antal utgåvor

12 (16)

Pressarbetet

ARBETSGIVARORGANISATIONENS sakkunniga medverkade i media vid några tillfällen under året. Störst spridning fick två TT-artiklar om ökningen av antalet återlämnade gravrätter respektive återvinning av gravstenar. Viss spridning fick också SVT:s uppmärksammande av ett fall på ett asylboende i Halland, där en representant för arbetsgivarorganisationen medverkade och redde ut offentlighetsprincip och meddelarrätt inom Svenska kyrkan. Vidare hade arbetsgivarorganisationen möjlighet att kommentera hur församlingar inom en snar framtid kan behöva anpassa sin verksamhet utifrån en krympande ekonomi.

I september 2019 tillträdde Birgitta Ödmark som ny vd för organisationen. I samband med tillträdet intervjuades hon av Kyrkans Tidning och Lag & Avtal.

På andras arenor

Arbetsgivarorganisationen deltar regelbundet i andra organisationers aktiviteter – värdefulla kontaktytor med arbetsgivarorganisationens medlemmar.

KYRKOKAMERALA FÖRENINGEN utgör ett nätverk inom Svenska kyrkan för kameral och administrativ personal inom Svenska kyrkan. Vid årets konferens i Luleå medverkade arbetsgivarorganisationen med seminarier om avtalsinformation och om vad det innebär att föra kyrkorådets protokoll.

Ett av seminarierna på mässan *Nordiska trädgårdar* i mars berörde stenmurar, värdefulla inslag på kyrkogårdar och i landskap och skyddade enligt lag utifrån dess kulturhistoriska och

biologiska värden. Seminariet genomfördes i samverkan med arbetsgivarorganisationen.

FÖRENINGEN SVERIGES KYRKOGRÅRDSCHEFER arrangerade sin årliga konferens med temat ledarskap. Arbetsgivarorganisationen deltog med ett anförande om ledarskapet och dess utmaningar.

Systemleverantörer ordnar varje år användarmöten för olika yrkesgrupper inom Svenska kyrkan. Det är angeläget för arbetsgivarorganisationen att möta såväl systemleverantörer som användare inom arbetsgivar- och begravningsområdet.

Under detta år deltog arbetsgivarorganisationen vid Eniac-dagarna i november.

Hyressätter tjänstebostäder

UTIFRÅN SKATTEVERKETS

anvisningar hyressätter arbetsgivarorganisationen alla tjänstebostäder för präster i Svenska kyrkan, utom biskops-gårdarna. Med ledning av bruksvärdet i allmännyttan på respektive ort fastställs förslag till hyresjusteringar.

Två seminarier på Gotlands kyrkvecka

GOTLANDS KYRKVECKA

är en årligen återkommande mötesplats för samtal om tro, diskussioner och pedagogiskt nytankande kring för Svenska kyrkan aktuella ämnen.

Varje år deltar upp emot ett hundratal anställda, förtroendevalda och ideella. Arbetsgivarorganisationen utgör en av flera samarbetspartners tillsammans med Visby domkyrkoförsamling.

Arbetsgivarorganisationen medverkade med ett seminarium om medling och flytt av aska. Ett andra seminarium tog avstamp i gällande diskriminerings- och arbetsmiljölagstiftning samt #Metoo och gick igenom hur arbetsgivare kan arbeta aktivt och förebyggande med att skapa arbetsplatser fria från trakasserier.

Eva Årbrandt Johansson, jurist och enhetschef på begravningsenheten, informerade om nyheter inom begravningsområdet vid systemleverantören Eniacs användardagar i november.

SVERIGES RIKES LAG

UTGIVEN AV
JOHAN MUNCK

2014

KYRKOORDNING 2018
med angränsande lagsiftning för Svenska kyrkan

Svenska kyrkans avtal 17

Kyrkoordningen, KO, är sedan relationsförändringen år 2000 Svenska kyrkans interna regelverk.

Förberedelser för 2020 års avtalsförhandlingar

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation företräder arbetsgivarna gentemot arbetstagarorganisationerna inom Svenska kyrkan och träffar centrala kollektivavtal som rör löne- och allmänna villkor för de anställda i Svenska kyrkan.

Verksamheten innefattar även biträde vid förhandlingar och rättstvister samt rådgivning till medlemmarna i Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation.

Utöver detta erbjuds utbildning i bland annat arbetsrätt och arbetsmiljöfrågor.

Arbetsgivarorganisationen utgör en del av den svenska avtalsrörelsen där omkring 500 kollektivavtal omförhandlas med ett eller flera års mellanrum. År 2019 har inneburit förberedelsearbete inför 2020 års avtalsförhandlingar. Förutom internt arbete har samtal förts med ett antal representanter för kyrkliga arbetsgivare; förtroendevalda, stiftsdirektorer, kyrkoherdar och HR-företrädare.

Svenska kyrkans arbetsgivare står inför en förändrad ekonomi i takt med att antalet medlemmar inom Svenska kyrkan sjunker. Parallellt med en försämrad ekonomi finns det även svårigheter med kompetensförsörjning inom vissa yrkeskategorier. Det är angeläget att arbetsgivarorganisationen beaktar arbetsgivarnas situation i kommande avtalsrörelse.

ARBETSGIVARNAS BEHOV av stöd från arbetsgivarorganisationen är relativt oförändrat genom åren. Organisationens regionala förhandlare/rådgivare utgör ett mycket uppskattat och efterfrågat stöd vid förhandlingar och rådgivning. För att ytterligare öka tillgången till kvalificerad rådgivning har tekniken och rutinerna avseende såväl telefonjour som e-posthantering för arbetsrätts- och avtalsfrågor utökats och kvalitetssäkrats. Som ett komplement till jourtelefonen kan arbetsgivare alltid e-posta in frågor och i normalfall få svar inom 24 timmar.

ÄVEN ORGANISATIONENS arbetsmiljöarbete är betydande. Under hösten hölls en nationell konferens på temat *Hållbart arbetsliv* och nya ledarskapsprogram har startat. Medarbetarundersökningen *Akka* erbjöds arbetsgivare för tredje året i rad och verktyget *IA trossamfund* för avvikelserapportering av arbetsmiljön har lanserats brett.

DET VIKTIGASTE UNDER ÅRET

- ▶ Förberedelsearbete inför 2020 års avtalsrörelse.
- ▶ Kvalificerad rådgivning i arbetsrätts-, arbetsmiljö- och avtalsfrågor samt stöd i förhandlingar.
- ▶ Nationell arbetsmiljökonferens på temat *Hållbart arbetsliv*.

UTBILDNINGSBUDGET har även 2019 varit omfattande. Under året har nya former för utbildningar prövats. Ett exempel är utbildningen om sexuella trakasserier som arrangerades som ett webinarium. Ett webinarium om löneprocessen har också genomförts.

Den partsgemensamma lönestatistiken har under året presenterats på ett nytt och mer överskådligt sätt.

Avtalsvårdsgrupp (AVG) – Svenska kyrkan

Sedan avtalsförhandlingarna 2017 har arbetsgivarorganisationen tillsammans med flera av arbetstagarorganisationerna partsgemensamt arbetat med information och riktlinjer i olika frågor.

UNDER AVTALSFÖRHANDLINGARNA 2017 konstaterade parterna att det finns ett behov av att föra diskussioner mellan parterna där huvudsyftet inte är att få till en konkret ändring i avtalet. Det handlar om vissa arbetsmiljöfrågor, om lönebildningsprocessen och om behovet av partsgemensam information och riktlinjer i olika frågor.

Därför bildade Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation tillsammans med flera av arbetstagarorganisationerna AVG – avtalsvårdsgrupp Svenska kyrkan.

SYFTET MED AVG är att vara ett forum för partsgemensamma frågor utanför de centrala kollektivavtalsförhandlingarna och ge bättre möjligheter till dialog i lugn och ro så att de centrala kollektivavtalsförhandlingarna avlastas dessa diskussionsfrågor. Arbetet är organiserat i flera avtalsvårdsgrupper utifrån kollektivavtalsfrågor respektive arbetsmiljöfrågor. Under 2019 har

avtalsvårdsgrupperna träffats ett antal gånger.

I AVG kollektivavtalsfrågor avslutades arbetet i arbetsgruppen under våren 2019 då alla frågor, bland annat vad som bör beaktas vid löneutveckling, hade arbetats igenom.

I AVG arbetsmiljö pågår ett arbete med att ta fram stödmaterial för arbete med att skapa hållbara gränser mellan arbete och fritid. Ett arbete har också skett med utveckla den sedan tidigare partsgemensamt framtagna grundläggande arbetsmiljöutbildningen.

Kollektivavtal som arbetsgivarorganisationen tecknar för arbetsgivarnas räkning

Svenska kyrkans allmänna bestämmelser 17 (AB). Bland annat frågor om semester, arbetstider, sjuklön och uppsägningstider.

Särskilda bestämmelser till Svenska kyrkans AB. Lägersättningar, bestämmelser för präster, diakoner, kyrkomusiker och vaktmästare med flera.

Svenska kyrkans löneavtal 17. Grundläggande principer för lönesättning, löneöversyner och förhandlingsordning under avtalsperioden.

Kollektivavtal för Svenska kyrkans utlandsanställda. Villkor för arbetstagare i utlands-tjänst vid trossamfundet Svenska kyrkan. Under 2019 gjordes en genomlysning av avtalet bland annat avseende skiljeregler. Vissa förberedelser inför avtalsförhandlingarna 2020 vidtogs också.

Personalpolitiskt utvecklingsavtal, PU-avtalet. Innehåller regler om medbestämmande, arbetsmiljö och facklig verksamhet.

KAP-KL Svenska kyrkan. Tjänstepensionsavtal för anställda födda 1958 eller tidigare.

TPA18 Svenska kyrkan. Tjänstepensionsavtal för anställda födda 1959 eller senare.

Omställningsavtalet. Särskilda utvecklings- och trygghetsåtgärder för anställda som blivit uppsagda eller löper risk att bli uppsagda på grund av arbetsbrist eller ohälsa. Arbetsgivare kan få kostnadsbidrag till avtalspension för att lösa övertalighet.

Befattningsklassificering Svenska kyrkan, BKSK 19. Centralt klassificeringssystem av arbets-

uppgifter och befattningar inom Svenska kyrkan för den partsgemensamma lönestatistiken.

Kommunalt huvudavtal, KHA 94. Grundläggande regler om förhandling, upprättande av kollektivavtal och information enligt lagen om medbestämmande i arbetslivet.

Kommunalt avtal KAF-00 om förhandlingsordning m.m. Förhandlingsordning mellan de centrala parterna vid förhandlingar om lön och allmänna anställningsvillkor.

Överenskommelse för partsgemensam årlig lönestatistik inom Svenska kyrkan.

Traktamentsavtal, TRAKT 18. Reglerar eventuella merkostnader som en arbetstagare kan ha haft under tjänsteresa.

Bilersättningsavtal, BIL 14. Regler om ersättning när arbetstagaren använder egen bil i tjänsten.

Korrigerig av preliminär lön m.m. Slutlig beräkning av avtalsenliga förmåner när arbetstagare

erhållit för mycket preliminär lön i förhållande till vad som ska utgå för avräkningsperioden.

Förhandlingar rörande vissa frågor i samband med sommartid. Reglerar tidsangivningar i arbetstidsschema, beräkning av arbetstid m.m. samt arbetstidslagens regler om veckovila och rast.

Kollektivavtal om lön och allmänna anställningsvillkor mellan Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation och GS, Facket för skogs-, trä- och grafisk bransch. Gäller för skogsarbetare hos stiftens egendomsförvaltning.

Principöverenskommelse om extratjänster. Närmare bestämmelser mellan Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation och Kommunal om så kallade extratjänster vid tillämpningen av förordningen om särskilt anställningsstöd.

Kollektivavtal för krigs- och beredskapstillstånd (KB-avtal). Regler om arbetskyldighet, arbetstid och villkor i övrigt vid krigs- och beredskapstillstånd.

CENTRALA FÖRHANDLINGAR OCH TVISTER I ARBETSDOMSTOLEN

SVENSKA KYRKANS ARBETSGIVARORGANISATION företräder sina medlemmar gentemot de fackliga organisationerna när det uppstår tvister mellan arbetsgivare och arbetstagare; exempelvis vid tvister om upphörande av anställning, löner och ersättning samt innehållet i kollektivavtal.

	2019	2018	2017	2016	2015
Centrala förhandlingar*	10	8	18	15	11
Tingsrätt/Arbetsdomstolen**	9	1	6	6	1

*Sammanlagt har tio centrala tvisteförhandlingar begärts under året varav nio också har ägt rum under 2019. Tvistefrågorna har varit av skilda slag såsom giltigheten av uppsägning av arbetstagare, brott mot kollektivavtal och medbestämmandelagen samt skyldigheten för arbetsgivare att fullfölja avtal med arbetstagare om avgångsvederlag i samband med avslutande av anställningen.

**Arbetsrättsliga tvister har i nio ärenden fullföljts till Arbetsdomstolen och tingsrätten. De huvudsakliga tvistefrågorna i målen avser ogiltigförklaring av uppsägning, huruvida arbetsgivaren ingått anställningsavtal med arbetstagare, giltigheten av ingånget avtal om avgångsvederlag i samband med avslutande av arbetstagares anställning, brott mot kollektivavtal och förhandlingskyldigheten enligt medbestämmandelagen. Sex av målen i domstolarna har inte varit föremål för central tvisteförhandling. Anledningen till detta är att arbetstagaren antingen varit oorganiserad eller tillhört facklig organisation som inte har kollektivavtal med Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation eller att den fackliga organisationen valt att inte företräda sin medlem.

Sedan år 2017 ingår biträde vid arbetsrättsliga förhandlingar och rättstvister i medlemsavgiften.

Kyrkans pensionskassa

KYRKANS PENSIONS KASSA förvaltar och administrerar tjänstepension för anställda i Svenska kyrkans församlingar, pastorat, stift och andra närstående organisationer som tillämpar Svenska kyrkans arbetsgivarorganisationens kollektivavtal. Pensionskassan är en understödsförening och står därmed under Finansinspektionens tillsyn. Nya regler för tjänstepensionsföretag antogs av Riksdagens finansutskott i november 2019. Under året har Pensionskassan genomfört ett digert arbete för att möta de nya kraven på försäkringstekniska avsättningar, investeringar, kapitalbas, kapitalkrav mm.

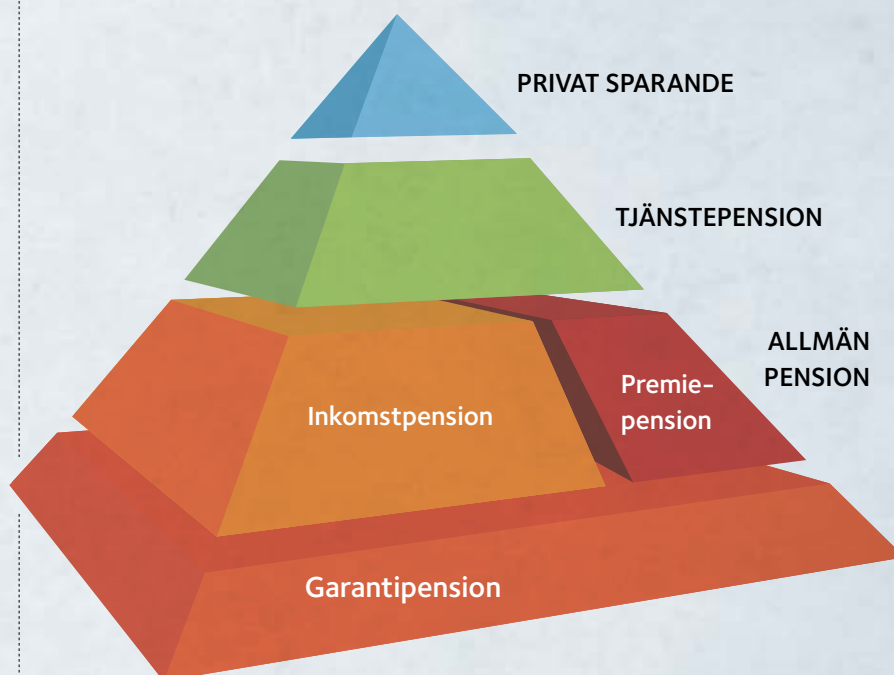
I december 2019 beslutade ett extra Fullmäktige att uppdraga åt styrelsen för Kyrkans pensionskassa att ansöka om nytt tillstånd för att driva tjänstepensionsverksamhet i form av tjänstepensionsförening. Fullmäktige beslutade också att anta nya stadgar samt att de reviderade stadgarna ska tillämpas från den dag som Finansinspektionen beslutat om ändring av tillståndet.

Pensionskapitalet förvaltas i samklang med Svenska kyrkans grundläggande värderingar. Dessa värderingar kommer till uttryck i kyrkans pensionskassas etiska riktlinjer för kapitalplaceringar som exkluderar vapen och krigsmateriel, tobak, cannabis, spel, pornografi, fossil energi och alkohol. Kapitalet har förvaltats väl och uppgår per 20191231 till 20,8 miljarder kronor. Det innebär en ökning av kapitalet med 6,5 miljarder kronor under de senaste fem åren. Återbärringsräntan i den

PENSIONS KASSAN I SIFFROR

Antal anslutna arbetsgivare (1 januari 2020): 644.

	2019	2018	2017	2016	2015
Antal försäkrade	87 616	81 610	79 452	75 549	74 000
Pensionskapital	20,8 mdkr	17,9 mdkr	17,7 mdkr	16,1 mdkr	14,5 mdkr
Total avkastning	16,2 %	1,9 %	9,0 %	9,8 %	1,8 %

premiebestämda avdelningen uppgår till 7 procent och solvensgraden uppgår till 194 procent.

Pensionskassans styrelse består av företrädare för både arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna inom

Svenska kyrkan. I styrelsen för pensionskassan finns tre ledamöter utsedda av Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation, varav en är ordförande samt tre ledamöter som utsetts av arbetstagarparterna.

Svenska kyrkans trygghetsråd – omställningsavtalet

Genom Svenska kyrkans trygghetsråd har medarbetare som blivit uppsagda på grund av arbetsbrist möjlighet att söka stöd för att komma tillbaka ut i arbetslivet igen.

VÄGEN TILL NYTT ARBETE kan gå via hjälp av en personlig coach som kan ge tips och råd om hur man till exempel ska utforma sitt CV, eller göra en kompetensinventering för att se vilka möjligheter som finns på arbetsmarknaden.

Stödet är individuellt och anpassas efter varje persons kunskaper och förutsättningar. Det har alltid som mål att få ut personen i arbetslivet igen. Det finns även möjlighet till ekonomiskt studiestöd, löneutfyllnad och så kallad avgångsersättning, ett komplement till a-kasseersättning.

En arbetsgivare kan också ansöka om stöd vid en omställningssituation. Förutsättningen för att få stöd är att det skett en förändring som leder till uppsägning av medarbetare på grund av arbetsbrist. Stödet riktar sig till chefer under förändringsprocessen.

Det finns också möjlighet till teamutveckling för att stärka de medarbetare som är kvar i verksamheten efter en organisationsförändring.

Under en försöksperiod har omställningsavtalet utökats på två punkter:

STÖD GENOM SVENSKA KYRKANS TRYGGHETSÅD

	2019	2018	2017	2016	2015
Uppsagda arbetstagare som fick coachning	39	34	38	37	28
Arbetstagare som fick nytt arbete efter coachning	5	1	12	10	10
Arbetstagare som fick löneutfyllnad *	2	1	2	2	5
Arbetstagare som fick AGE-ersättning **	7	1	7	3	3
Arbetstagare som beviljades studiestöd	19	3	13	6	4
Arbetsgivare som fick stöd i uppsägningsprocesser	0	1	0	0	4
Arbetsgivare som fick kostnadsbidrag till avtalspension	1	2	0	3	6
Arbetstagare som fick stöd vid ohälsa	13	16	11	15	7

*En arbetstagare som fått ett nytt arbete med lägre lön kan ansöka om löneutfyllnad.

**Avgångsersättning (AGE) är ett kompletterande inkomstskydd för den som är arbetslös och har arbetslöshetsersättning.

- Medarbetare som blir uppsagd av personliga skäl/ohälsa
- Kostnadsbidrag till arbetsgivare som beviljar avtalspen-

sion till äldre arbetstagare för att lösa en övertalighetssituation. För kostnadsbidrag gäller att överenskommelsen tidigast kan göras från året

när arbetstagaren fyllt eller fyller 63 år.
Försöksperioden påbörjades 2013 och har förlängts till årsskiftet 2020/2021.

INTÄKTER, KOSTNADER OCH KAPITAL FÖR SVENSKA KYRKANS TRYGGHETSÅD

Tkr

	2019	2018	2017	2016	2015
Avgifter *	2 762	2 626	2 553	2 473	7 973
Utbetalning för omställningsstöd	4 821	2 772	3 386	3 073	3 970
varav utbetalt till utförare	853	649	891	920	1 209
Förmögenhet	185 771	167 572	170 333	165 087	159 839
Fritt eget kapital	163 991	158 220	153 083	150 036	145 027
Finansnetto	8 584	5 950	4 287	6 137	4 237

*Avgifterna från arbetsgivare, räknat i procent av bruttolönen, var 0,03 procent år 2016–2019, 0,1 procent 2013–2015 och 0,05 procent år 2012.

Akka och IA - Digitala verktyg för att främja god arbetsmiljö

En av arbetsgivarorganisationens ambitioner är att bistå arbetsgivarna med olika verktyg för att främja ett gott arbetsklimat på arbetsplatsen. Den digitala medarbetarenkäten Akka samt IA trossamfund utgör, vid sidan om utbildningar och rådgivning, exempel på detta.

MEÐ HJÄLP AV den digitala arbetsmiljöenkäten Akka kan arbetsgivare inom Svenska kyrkan mäta och följa upp de förhållanden som påverkar arbetsmiljön. Verktöget ger också arbetsgivaren möjlighet att följa övergripande tendenser som ett underlag för ett mer strategiskt personalarbete.

Inför 2018 kompletterades enkäten med frågor om trakasserier.

Intresset för att delta i Akka har ökat sedan arbetsgivarorganisationen tog över ansvaret. Hösten 2019 deltog 54 arbetsgivare.

IA TROSSAMFUND FÖR AVVIKELSERAPPORTERING

Ett verktyg som arbetsgivarna kan använda för att rapportera avvikelser i arbetsmiljön är IA Trossamfund. IA står för Informations-system om arbetsmiljö och är ett webbaserat system som har utvecklats i samarbete mellan AFA försäkring, arbetsgivarorganisationen och tre pastorat.

Svenska kyrkans arbetsgivare erbjuder

Malmö pastorat, med sex församlingar, 17 kyrkogårdar och cirka 500 anställda, har infört IA trossamfund som stöd i arbetet för god arbetsmiljö.

verktöget utan kostnad, som ett led i det systematiska arbetsmiljöarbetet med att rapportera, följa upp och åtgärda händelser gällande arbetsmiljön. Det involverar såväl

ledning som skyddsombud. Genom att synliggöra olyckor, tillbud och risker i systemet ökar förutsättningarna för att arbeta förebyggande.

Konferens på temat "Hållbart arbetsliv" lockade 180 personer

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation anordnade under hösten en arbetsmiljökonferens på temat Hållbart arbetsliv. Syftet var att bidra till kunskap, perspektiv och inspiration för det lokala arbetsmiljöarbetet.

TVÅ PROGRAMINTENSIVA DAGAR samlade omkring 180 personer från samtliga stift till inspiration om hur arbetsmiljön påverkas av att Svenska kyrkan är ett trossamfund och vad det innebär att verka i en tidsanda som präglas av förväntning på mätbarhet och samtidigt av gränslöshet.

Konferensen tog också upp hur kommande generationers värderingar och förväntningar på framtidens arbetsplatser vad gäller hållbarhet kan påverka kyrkan som arbetsplats.

I programmet ingick olika seminarier, om

arbetsgivaransvar, kränkande beteenden, sexuella trakasserier, balansen mellan arbete och fritid, genus och lika-behandling.

Några röster från konferensen

Jag var glatt överraskad av innehållet. Det var inte bara lagar och regler utan också innehåll på ett tänkande filosofiskt plan och forskningsrapporter. Mycket intressant och tankvärt.

För vår församling var det betydelsefullt och det gjorde skillnad genom att både kyrkoherde och ordförande/kyrkoråd medverkade tillsammans.

Konferensen har haft verklig betydelse för oss och gjort skillnad på flera plan. Nätverkan i stort – den unika möjligheten att tillsammans i blandningen av medarbetare som på olika sätt driver arbetsmiljöarbete, kyrkoherdar, präster, specialister i området – diskutera och ge möjlighet att utveckla och lära oss av varandra.

Jag har fått en bra överblick över hur andra löser komplicerade frågor, särskilt inom området hot och våld.

Utvecklingsarbete med fokus på arbetsmiljöfrågor

Inom ramen för arbetsgivarorganisationens arbetsmiljöarbete har arbetsgivarorganisationen, förutom den nationella arbetsmiljökonferensen, genomfört ett webinarium om sexuella trakasserier och startat tre nya ledarskapsprogram.

ARBETSGIVARORGANISATIONEN samordnar arbetsmiljöarbetet inom Svenska kyrkan. Detta arbete tar sig flera uttryck. Genom arbetsmiljörelaterade utbildningar, i form av olika verktyg, som medarbetarundersökningen *Akka* samt det webbaserade verktyget *IA trossamfund* (läs mer om dem på sidan 21) och genom tillgängliggörande av aktuell och relevant fakta i arbetsmiljöfrågor – det sistnämnda inte minst genom den nationella arbetsmiljökonferensen som erbjöd gemensamma föreläsningar av forskare och andra sakkunniga samt valbara seminarier i olika aktuella arbetsmiljöfrågor.

ÄVEN FRÅGOR SOM RÖR styrning och ledning är viktiga för arbetsmiljöarbetet. Där bidrar arbetsgivarorganisationen med olika insatser. Under 2019 starta-

de två helt nya program: det kvalificerade ledarutvecklingsprogrammet *Kvinna och kyrkoherde* samt ett mentorprogram för kyrkoherdar med mentorer från andra områden än kyrkans.

En representant från arbetsgivarorganisationen ingår i den nationella arbetsgruppen mot sexuella övergrepp. I samband med en nationell samling i svallvågorna av #metoo och #Vardeljus 2018 rekommenderade gruppen arbetsgivarorganisationen att fortsätta sitt arbete med att förebygga och bemöta sexuella övergrepp i kyrkliga sammanhang. Rekommendationen ledde bland annat till ett webinarium i frågan, där mer än sjuttio arbetsgivare deltog.

Webbinariet *När måste du agera?* Arbetsgivarens ansvar vid sexuella trakasserier spelades in, kompletterades med en FAQ (frågor & svar) och finns sedan dess tillgängligt på arbetsgivarorganisationens intranät. Vid årsskiftet hade det inspelade webbinariet setts av närmare 150 personer. Under hösten publicerades även en artikel i frågan i Svensk kyrkotidning.

Samverkan i arbetsmiljörelaterade frågor sker även på olika sätt med de fackliga parterna.

A high-angle photograph of a person with blonde hair, wearing a grey t-shirt and black gloves, kneeling on a green lawn in a cemetery. They are using a green watering can to water a small pink flower. To their left is a large, flat, grey stone with the date '1901-19' engraved on it. In the background, there are purple flowering plants and a black bucket. Several small black plastic pots are scattered on the grass to the right.

Ljudet av fågelkvitter blandas med motorljud från åkgräsklippare på Sundbybergs kyrkogård. Det doftar av barrträd och nyklippt gräs.

Arbetsgivarorganisationen har samlad kompetens och stor erfarenhet när det gäller begravnings- och kyrkogårdsfrågor. Huvudmannen erbjuds såväl kvalificerade utbildningar och juridisk sakkunskap inklusive stöd i rättsprocesser, som rådgivning i kulturarvs- miljö- och grönytefrågor.

Fokus på frågor om dataskydd och förvaltning

Basen för begravningsenhetens arbete har utgjorts av daglig rådgivning, per telefon och mejl men också av ett omfattande utbildningsutbud.

Rådgivningens fokus har som tidigare legat på administrativa frågor: gravsättning, gravrätter och medling samt den ökande mängden återlämnade gravstenar. Men vi märker också av en ökning av frågor som rör förvaltning och dataskydd.

KYRKOMÖTET BESLÖT ÅR 2017 att det för varje församling och pastorat som är begravningshuvudman ska finnas riktlinjer för hur begravningsverksamheten ska vara utformad. Ändringen trädde ikraft 1 januari 2019. Under året har begravningsenheten medverkat i kyrkokansliets arbete med att ta fram stödmaterial till riktlinjerna. När stödmaterialen var färdigt genomfördes gemensamt fem videokonferenser om begravningsverksamhetens regelverk och redovisningsregler.

När det gäller utbildningarna har framförallt *Begravningsverksamhetens ekonomi* varit mycket efterfrågad, med sammanlagt sex utbildningstillfällen på olika platser i landet. Likaså utbildningar i begravningslagstiftningen, såväl på grund- som fördjupningsnivå.

BEGRAVNINGSVERKSAMHETEN utgör en del av den gröna sektorn, en sektor med utmaningar när det gäller att rekrytera yrkesutbildade medarbetare. För att underlätta denna nyrekrytering startade Hvilan utbildning i samverkan med arbetsgivarorganisationen en diplomutbildning år 2018 för kyrkogårdens personal. Sakkunniga från begravningsenheten medverkar som utbildare i bland annat arbetsmiljöfrågor och begravningsverksam-

Återvunna äldre gravstenar i väntan på nya ägare.

hetens lagstiftning. Enhetens sakkunniga har även bjudits in att medverka i bland annat yrkesseminarier på mässan *Nordiska trädgårdar* och som föreläsare vid *Forum för trädgårdshistorisk forskning*.

Sedan mer än sextio år tillbaka förmedlar arbetsgivarorganisationen hjälp med arbetsvolymmätning. Resultatet av en sådan mätning kan exempelvis användas när arbetskraftsbehovet för kyrkogårdsförvaltningens skötsel av kyrkogård/begravningsplats ska bedömas. Under året har arbetsmallarna reviderats och uppdaterats, vilket kommer att underlätta för beställare att kunna använda materialet i sitt budgetarbete.

PROMEMORIAN Samordning av begravningsverksamheten m.m.

behandlade det uppdrag som kyrkostyrelsen fått avseende att klargöra hur frågorna om tillsyn och samordning av begravningsverksamheten ska hanteras. Promemorian innehöll

DET VIKTIGASTE UNDER ÅRET

- Daglig rådgivning i begravnings-, förvaltnings- och dataskyddsfrågor, via telefon eller mejl.
- Medverkan i framtagande av stödmaterial till riktlinjer för begravningsverksamheten.
- Omfattande utbildningsutbud inklusive sex utbildningstillfällen om begravningsverksamhetens ekonomi.

bland annat förslag på att kyrkostyrelsen ska svara för övergripande frågor och att det skulle höra till stiftens uppgifter att främja och ha tillsyn över hur församlingarnas och pastoratens uppdrag som huvudman för begravningsverksamheten fullgörs. I promemorian fanns även reflektioner om hur en förändrad ansvarsfördelning kan påverka andra aktörers verksamhet, bland annat Svenska kyrkans arbetsgivarorganisationen. Promemorian gav uttryck för en önskan om att renodla verksamheten och att denna i huvudsak koncentreras till kyrkokansliet i Uppsala.

Kyrkomötet fattade senare ett beslut som innebär att Kyrkostyrelsen sedan 1 januari 2019 har ett övergripande ansvar för begravningsverksamheten i Svenska kyrkan. Detta ansvar är reglerat i kyrkoordningen.

Med anledning av kyrkomötets beslut har samtal förts mellan kyrkostyrelsen och arbetsgivarorganisationen om vilka förändringar som blir en konsekvens av det fattade beslutet. Resultatet av samtalen är att hela den verksamhet avseende begravnings- och kyrkogårdsfrågor som bedrivits i arbetsgivarorganisationens regi kommer att föras över till kyrkokansliet senast den 31 december 2020.

42

Under 2019 genomfördes 42 (39) mätningssupdrag.

TCYK har fått stort bidrag från Arbetsförmedlingen

DEN GRÖNA SEKTORN, där kyrkogårdsförvaltningarna ingår, har framöver stora behov av utbildad arbetskraft. TCYK, Trädgårdsnäringens centrala yrkeskommitté, där arbetsgivarorganisationen utgör en aktiv part, har bland annat tagit fram mer än tio yrkesbevis som yrkesverksamma kan ansöka om för att få intyg på sin yrkeskompetens. Några av bevisen ingår i Hvilans diplomutbildning för kyrkogårdsarbetare.

Under 2018 startade TCYK ett gemensamt pilotprojekt. Målet är att intresserade yrkesverksamma ska kunna redovisa sina kunskaper på distans och därefter få dem verifierade på den egna arbetsplatsen med hjälp av utbildade validerare. Detta projekt har av Arbetsförmedlingen tilldelats ett stort bidrag.

För Svenska kyrkans arbetsgivare kan utfallet av pilotprojektet bidra till att systemet med validering framöver gör det möjligt för framförallt större förvaltningar att synliggöra såväl dold kompetens som förvärvat sådan genom praktiskt arbete hos medarbetare. Ett sätt att tillgodose branschens behov av utbildad arbetskraft.

Samverkar i nationella nätverk

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation samverkar i olika nätverk med frågor som rör framförallt begravningsverksamheten.

SAMRÅDSMÖTE BEGRAVNING.

Olika organisationer, däribland Fonus begravningsbyråer och SKKF, Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund, samverkar kring gemensamma frågor som rör begravningsverksamheten. Bland annat har kontakter tagits med arbetsmiljöverket avseende arbetsmiljön vid bärning och sänkning av kista.

SAMARBETSGRUPPEN

BEGRAVNINGSBRANSCHEN/TRÄINDUSTRIEN.

Gruppen består bland annat av representanter för träindustrin

liksom FSK, Föreningen Sveriges kyrkogårdschefer samt SKKF. Under året har gruppen formulerat skärpta krav på kisttillverkning för att minska miljöbelastningen vid kremation.

CGK – CENTRALA

GRAVVÅRDSKOMMITTÉN.

I kommittén ingår representanter för FSK, SKKF och Stenindustriförbundet. Efter att år 2018 ha uppdaterat tre centrala dokument som rör gravvårdssäkringsarbete genomfördes 2019 två seminarier om gravvårdssäkerhet på olika platser i landet, med sammanlagt 109 deltagare.

NYN –

NATURBRUKETS YRKESNÄMND.

I denna nämnd ingår såväl arbetsgivarföreträdare som fackförbund.

Nämnden utgör bland annat remissinstans mot myndigheter i olika utbildningsfrågor som rör gröna utbildningar på olika nivåer.

NYN tillhandahåller även den reklamoberoende sajten www.gronajobb.se. Under 2019 publicerades mer än 16 600 jobb på sajten.

BEUM –

BESIKTNINGSMÄN UTEMILJÖ.

Här samarbetar olika intressegrupperingar, däribland SKKF, Svenska trädforeningen, Sveriges lantbruksuniversitet och ett bostadsföretag för att utbilda besiktningsmän som kan besiktiga nyanlagda grönytor, exempelvis kyrkogårdar.

Årets kyrkogårdsförvaltning

UTMÄRKELSEN årets kyrkogårdsförvaltning vill uppmärksamma förtjänstfulla insatser inom begravningsverksamheten, utifrån sju olika kriterier: hållbarhet, organisation, arbetsmiljö, kreativitet, kundservice, utveckling och kultur.

År 2019 mottog Vadstena och Dals församlingar utmärkelsen, bland annat för sin kreativitet vad gäller inslag som ökar den biologiska mångfalden och aktivitetsprogrammet *Gröna fingrar*, för människor som står långt ifrån arbetsmarknaden. Församlingarna ansvarar för tio kyrkogårdar.

Bakom utmärkelsen står, förutom arbetsgivarorganisationen, Sveriges lantbruksuniversitet, föreningen Sveriges kyrkogårdschefer samt Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund.

Vadstena och Dals församlingar uppmärksammades bland annat för sitt aktivitetsprogram *Gröna fingrar*.

Förlängt avtal om metallåtervinning ger stora miljövinster

ÅTERVINNING AV METALLER från Svenska kyrkans krematorier har blivit en stor framgång – inte minst miljömässigt. Efter en förändring

i begravningslagen 2016 ska de metaller som inte förbränts vid kremeringen skiljas från askan eller stoftet och återvinnas.

Överskottet från försäljningen av metallerna tillfaller Allmänna arvsfonden. 2019 förlängdes avtalet efter att vissa justeringar gjorts.

Göran Broås,
stiftsjurist, föreläser
om vad han kan hjälpa
till med som stifts-
jurist på en utbildning
för kyrkoherdar på
stiftskansliet
i Västerås.

Satsning på e-lärande och förenklad kursadministration

Arbetsgivarorganisationens utbildningar ska tillgodose arbetsgivarnas och huvudmännens behov av kompetensutveckling inom arbetsgivarorganisationens sakområden. Under året har drygt 2 000 personer deltagit i det fasta utbildningsutbudet.

Två projekt har startats under året; ett som ska möjliggöra att arbetsgivarorganisationen kan tillhandahålla utbildningar genom e-lärande och ett för att effektivisera utbildningsadministrationen.

Efterfrågan på grundläggande kompetensutveckling inom olika områden, exempelvis arbetsrätt och arbetsmiljöfrågor för skyddsombud är fortsatt hög. Antalet platser har därför ökat för särskilt populära utbildningar.

Att satsa på e-lärande är ett viktigt strategiskt vägval inom utbildningsverksamheten. Satsningen på ett varierat lärande genom webinarier, video-

konferenser och e-utbildningar ska leda till ökad tillgänglighet och flexibilitet för kursdeltagare samt ett minskat resande. E-lärandet ska framförallt utgöra ett komplement till grundutbudet av lärarledda utbildningar, där deltagare och kursledare möts i en fysisk utbildningslokal, med dess rika möjligheter till samtal, delande och problemlösning.

Sedan flytten till en mer central del av Stockholm är arbetsgivarorganisationen utrustad med mer ändamålsenliga lokaler. I dessa lokaler anordnas, förutom det fasta kursutbudet, även olika ledarskapsutbildningar, däribland *Kyrkoherde i dag* som görs tillsammans

DET VIKTIGASTE UNDER ÅRET

- Satsningar på e-lärande.
- Stor efterfrågan på kompetensutveckling inom arbetsrätt och arbetsmiljö har lett till fler utbildningsomgångar.
- Satsning på olika former av ledarskapsutveckling.

med Uppsala, Luleå och Skara stift samt den två-åriga utbildningen *Chefs- och ledarskapsutveckling*. Andra ledarskapsprogram, som hålls på olika platser över landet, är *Kvinna och kyrkoherde*, *Relationellt ledarskap* samt mentorprogrammet för kyrkoherdar.

Läs mer om ledarskapsutveckling på sidan 28.

Vi erbjuder och medverkar i behörighetsgivande utbildningar

ARBETSGIVARORGANISATIONENS Chefs- och ledarskapsutveckling är en behörighetsgivande ledarskapsutbildning. Fullgjord utbildning ger 30 högskolepoäng i religionspedagogik och behörighet att söka kyrkoherdetjänster. Utbildningen är mycket efterfrågad av flera olika yrkesgrupper inom Svenska kyrkan.

Detta år startade den tjugotredje omgången i följd.

Innehållet spänner över ett stort fält och delkurserna behandlar många olika områden, exempelvis att leda i enlighet med kyrkans budskap, gruppen och dess utveckling, mål, delaktighet, makt, konflikters dynamik och att leda sig själv.

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation har under många år även medverkat i den behörighetsgivande kyrkoherdebildningen *Kyrkligt ledarskap* – en uppdrags-

utbildning som Svenska kyrkans utbildningsinstitut tillhandahåller i samverkan med Uppsala och Lunds universitet. Utbildningen ger 15 högskolepoäng.

Arbetsgivarorganisationen medverkar med sakkunniga i ämnena begravningslagstiftning, arbetsrätt och arbetsmiljö.

Från den 1 januari 2013 gäller, enligt kyrkoordinationen, att behörig till tjänst som kyrkoherde är den komminister som genomgått *Chefs- och ledarskapsutveckling* eller *Kyrkligt ledarskap* och tagit ut examen.

Arbetsgivarorganisationens Chefs- och ledarskapsutveckling är en behörighetsgivande utbildning; den präst som genomgått utbildningen är behörig att söka kyrkoherdetjänst.

Styrelseutveckling och ledarskapsprogram

Arbetsgivarorganisationen erbjuder kyrkoråd styrelseutveckling. Organisationen tillhandahåller också flera olika ledarskapsutbildningar och program för kyrkoherdar och andra chefer och arbetsledare. Under året introducerades tre nyheter inom området.

Kyrkoråd och kyrkoherde har ett gemensamt uppdrag att se till att den grundläggande uppgiften blir utförd. Detta ansvar är delat. Kyrkorådet utgör styrelse och kyrkoherden leder all verksamhet. En gemensam rollfördelning skapar förutsättningar för goda arbetsförhållanden och därmed en bättre arbetsmiljö. En bra arbetsmiljö är en förutsättning för en väl fungerande verksamhet.

KYRKORÅD

– ETT TYDLIGT STYRELSEUPPDRAG

Enskilda kyrkoråd har under året valt att med stöd av arbetsgivarorganisationen utveckla sitt styrelsearbete. Fokus har legat på relevanta arbetsformer samt tydliggörande av uppdraget och gränssnittet mellan kyrkorådet och den löpande verksamheten. Allt utifrån gällande lagstiftning och kyrkoordningen.

Formalia och arbetsformer vid sammanträdet är viktigt. Arbetsgivarorganisationens utbildning i ämnet har varit uppskattad och är efterfrågad.

MÅNGA VILL

UTVECKLAS I SIN LEDARROLL

Ledarskapet har en stor betydelse för arbetsmiljön på en arbetsplats. För en chef är det viktigt att hålla sig uppdaterad och kunnig om bestämmelser som påverkar rollen som arbetsgivarföreträdare men också att utveckla sitt ledarskap.

Under året har arbetsgivarorganisationen erbjudit flera program inom ledarskapsområdet. Ytterligare en fulltecknad omgång av det tvååriga programmet *Chefs- och ledarskapsutveckling i Svenska kyrkan* har startats. Utvecklingsprogrammet är behörighetsgivande för kyrkoherdetjänst. Tillsammans med Luleå, Skara och Uppsala stift har en fjärde omgång av *Kyrkoherde idag* genomförts. Den vänder sig till kyrkoherdar som är nya i sitt uppdrag.

TRE NYA SATSNINGAR

Under året har tre nya satsningar gjorts, varav två för kyrkoherdar. Det ena är ett mentorsprogram där kyrkoherdar får möjlighet att utveckla sitt ledarskap tillsammans med en mentor som har erfarenhet från verksamheter utanför Svenska kyrkan.

Det andra, *Kvinna och kyrkoherde*, syftar till att genom personlig utveckling öka förmågan att leda sig själv. Prästvigda kvinnor upplever sin psykosociala arbetsmiljö sämre än sina manliga kollegor. Ett prioriterat område är

därför att genom detta ledarskapsprogram stärka kvinnor i deras ledarskap.

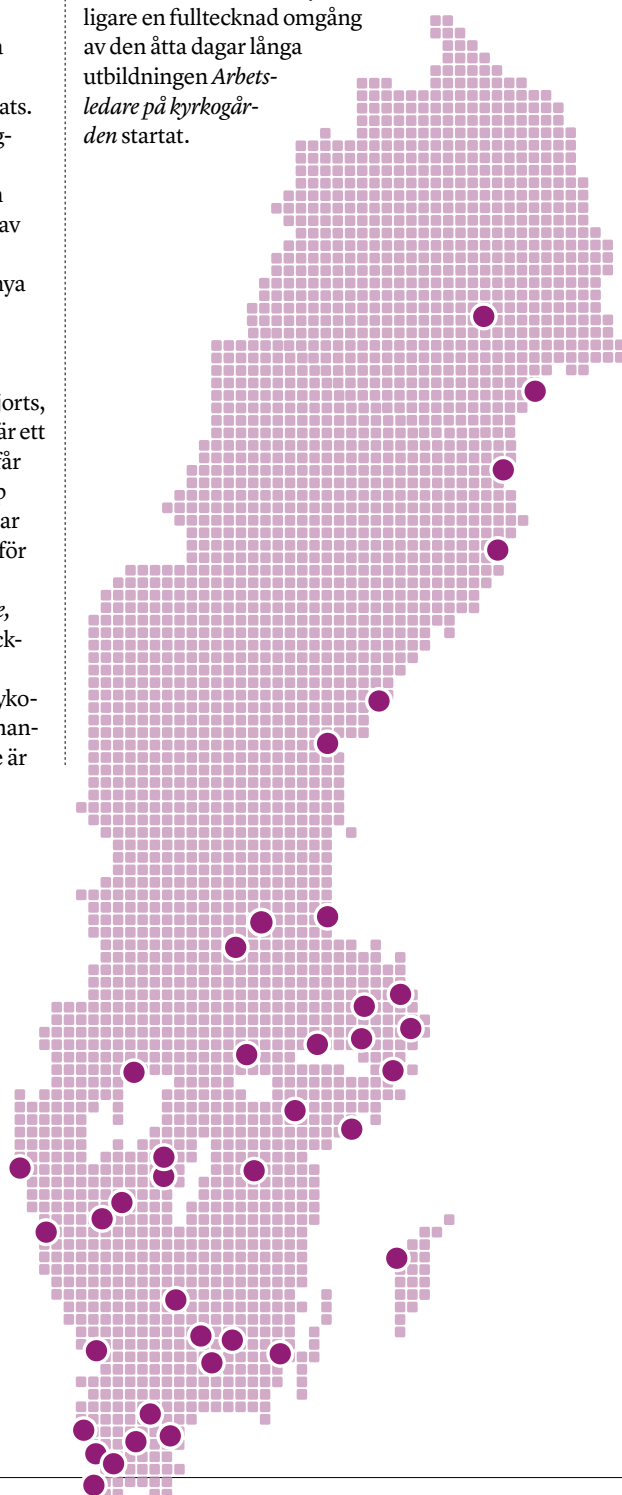
Den tredje satsningen, *Relationellt ledarskap*, ska hjälpa deltagarna att fördjupa sitt ledarskap genom ökade kunskaper om relationens betydelse för samspelet mellan människor i organisationen och insikter om hur man påverkar och påverkas av andra i olika situationer.

Under året har också ytterligare en fulltecknad omgång av den åtta dagar långa utbildningen *Arbetsledare på kyrkogården* startat.

Orter som besökts – ett urval

SVENSKA KYRKANS ARBETSGIVARORGANISATION anordnade under 2019 mer än 150 öppna utbildningar, uppdragsutbildningar och medlemsaktiviteter över hela landet.

• Alvesta	• Karlstad	• Sundsvall
• Borås	• Katrineholm	• Uddevalla
• Borlänge	• Kristianstad	• Värnamo
• Brämhult	• Linköping	• Växjö
• Falköping	• Lund	• Umeå
• Falun	• Luleå	• Uppsala
• Gävle	• Malmö	• Visby
• Göteborg med
närområden	• Norrtälje	• Västerås
• Halmstad	• Oxelösund	• Åkarp
• Helsingborg	• Sigtuna	• Östhammar
• Härnösand	• Skellefteå	• Örebro
• Hässleholm	• Skövde	• Övertorneå
• Höör	• Stockholm	
• Kalmar	med förorter	

UTBILDNINGSVERKSAMHETEN I SIFFROR – STATISTIK FÖR 2019

Namn	Öppna utbildningar	Uppdrags- utbildningar	Deltagare
Arbetsrätt och lön			
Arbetsrätt i Svenska kyrkan, Steg 1 (2 dagar)	3	1	85
Arbetsrätt i Svenska kyrkan, Steg 2 (2 dagar)	2		48
Arbetstider och schemaläggning (1 dag)	6	1	148
Dataskyddsförordningen för arbetsgivare (1 dag)	3		76
Grundläggande lönebestämmelser (1 dag)	1		11
Löneberäkning (2 dagar)	1		22
Lönekartläggning (1 dag)	2	1	57
MBL-vad arbetsgivaren ska kunna (1 dag)	2		34
Sätta lön (1 dag)	3		42
Övriga uppdragsutbildningar (1 dag)		4	58
Delsumma	23	7	581
Arbetsmiljö			
Att vara skyddskommitté (1 dag)	4	3	160
Grundläggande arbetsmiljöutbildning (4 samt 3 dagar)	2	3	89
Kränkande särbehandling och konflikter (2 dagar)	2		41
Organisatorisk och social arbetsmiljö (1 dag)	1	1	37
Webbinarium – sexuella trakasserier (1 dag)	1		67
Övriga uppdragsutbildningar (1 dag)		7	256
Delsumma	10	14	650
Begravning och kyrkogård			
Arbetsmiljöansvaret på kyrkogården (1 dag)	2		33
Begravningslagstiftning, grundkurs (1 dag)	4		95
Begravningslagstiftning, fördjupning (1 dag)	4		58
Begravningsverksamhetens ekonomi (1 dag)	6	1	180
Dataskyddsförordningen för begravningsverksamheten (halv dag)	4		98
Förvaltningskunskap (1 dag)	3	1	97
Vård- och underhållsplaner för begravningsplatser (1 dag)	2		28
Övriga uppdragsutbildningar (1 dag)		6	176
Delsumma	25	8	765
Styra och leda			
Arbetsledarutbildning för vaktmästare på kyrkogård och i kyrka (totalt 8 dagar)	1		25
Chefs- och ledarskapsutveckling i Svenska kyrkan (totalt 10 dagar)	3		75
Formalia vid styrelsemöten (1 dag)	4	1	67
Kvinna och kyrkoherde (totalt 15 dagar)	1		8
Kyrkoherde idag (totalt 9 dagar)	1		13
Relationellt ledarskap (totalt 9 dagar)	1		9
Styrelseseminarium (uppdrag om 1 eller 2 dagar)		3	60
Delsumma	11	4	257
Totalt	68		2 253

Förtroendevalda inom Svenska kyrkan återfinns i arbetsgivarorganisationens styrande organ.

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Utvecklande år – i en tid av omställning

Aret 2019 har varit intressant och utvecklande för oss i tider av omställning och förändrade ekonomiska villkor.

Vid fullmäktige i juni fastställdes årsredovisningen för 2018. Vid höstens fullmäktige fastställdes budget för 2020. Fullmäktige informerades om den stora förändring som sker genom att kyrkogårds- och begravningsfrågorna övergår till nationell nivå under 2020. Det är väl känt att från den 1 januari 2019 har kyrkostyrelsen ett i kyrkoordningen reglerat övergripande ansvar för frågor som avser begravningsverksamheten i vid mening.

Under året har det förts samtal mellan parterna och där har arbetsgivarorganisationen inledningsvis tydligt deklarerat att organisationen vill ha kvar kyrkogårds- och begravningsfrågorna på uppdrag av nationell nivå. Under hösten ändrades förutsättningarna för detta och arbets-

givarorganisationen valde då att förhålla sig lojal med den viljeinriktning som kyrkostyrelsen har i frågan. Det innebär att vi nu har träffat ett avtal om en verksamhetsövergång av kyrkogårds- och begravningsrådgivningen till nationell nivå. Övergången ska vara klar senast den 31 december 2020.

Självklart känner jag som ordförande att det är beklagligt att vi inte kommer att ha kvar kyrkogårds- och begravningsrådgivningen i framtiden då vi vet att stödet är mycket uppskattat och att vi alltid är tillgängliga för församlingarna och deras behov. Men jag ser också att det öppnar sig nya möjligheter för arbetsgivarorganisationen att utveckla och specialisera oss ännu mer på arbetsrätt, arbetsmiljöfrågor och avtalsfrågorna. I det sammanhanget ser jag möjligheter för arbetsgivarorganisationen att finnas med som

en viktig spelare i uppbyggnaden av det nationella lönecentret.

FULLMÄKTIGE I JUNI avtackade avgående vd Helén Källholm för goda arbetsinsatser sedan tillträdet 2010.

Styrelsen för Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation har, utifrån Kyrkans pensionskassas beslut om rabatteringen av pensionspremierna för den förmånsbestämda pensionen, valt att besluta att rabattera hela premiekapningsavgiften som skulle fakturerats 2020.

SLUTLIGEN VILL JAG TACKA styrelsen för ett gott samarbete under året. Det är lättare att vara ordförande med en sådan kompetent styrelse i ryggen.

JÖSTA CLAESON
ordförande i arbetsgivarorganisationens styrelse.

Kyrkomötet är Svenska kyrkans högsta beslutande organ. Det består av 251 ledamöter som väljs direkt av kyrkans medlemmar när det är kyrkoval.

TRE STYRELSE-
LEDAMÖTER OM
BAKGRUNDEN
TILL SITT
ENGAGEMANG

**BIRGITTA WREDE,
Strängnäs stift:**

Med mångårig erfarenhet som bland annat kyrkorädsordförande hoppas jag kunna medverka till att styrelsearbetet kan skapa förutsättningar för att församlingarna ska förbli goda arbetsgivare.

**KAI BENGTTSSON,
Göteborgs stift:**

Jag är förtroendevald på olika nivåer inom Svenska kyrkan. Mitt bidrag är att i fortsatt god dialog med våra medlemmar utveckla de förtroendevaldas kompetens i deras uppgifter i sina församlingar.

**CHRISTINA ERIKSSON,
Västerås stift:**

Jag har varit kyrkoherde i över tjugo år och hanterar därmed viktiga arbetsgivarfrågor i princip dagligen. Därmed kan jag bidra med både ett inifrån- och ett utifrånperspektiv.

Arbetsgivarorganisationens styrelse 2019–2022

Från vänster: Birgitta Wrede, andre vice ordförande (Strängnäs stift), Stig-Göran Fransson, förste vice ordförande (Växjö stift), Bengt Kihlström (Karlstads stift), Peter Bernövall (Västerås stift), Jösta Claesson, ordförande (Stockholms stift), Titti Ådén (Luleå stift), Kai Bengtsson (Göteborgs stift), Anne-Marie Hansson (Lunds stift), Stefan Jonäng (Uppsala stift), Tommy Eriksson (Härnösands stift), Christina Eriksson* (Västerås stift).

Jösta Claesson
ordförande
Stockholms stift
Stig-Göran Fransson,
1 vice ordförande
Växjö stift

Birgitta Wrede
2 vice ordförande
Strängnäs stift
Kai Bengtsson
Göteborgs stift
Peter Bernövall
Västerås stift

Christina Eriksson
Västerås stift
Tommy Eriksson
Härnösands stift
Anne-Marie Hansson
Lunds stift

Stefan Jonäng
Uppsala stift
Bengt Kihlström
Karlstads stift
Titti Ådén
Luleå stift

Samrådskonferensen

SAMRÅDSKONFERENSEN är ett samrådsorgan mellan arbetsgivarorganisationens styrelse och dess medlemmar i frågor som rör verksamheten. Konferensen består av arbetsgivarorganisationens styrelse samt två representanter från varje arbetsgivarorganisation och sammanträder vid behov, på kallelse av styrelsen. Den är ett viktigt möte mellan styrelsen och representanter för medlemmarna.

Under 2019 genomfördes ett sammanträde i anslutning till fullmäktige i juni. Att träffa representanter för arbetsgivarna är en viktig del av förberedelsearbetet inför avtalsrörelsen. Samrådskonferensen representerar de förtroendevaldas röst i detta förberedelsearbete. På samrådskonferensen i juni kunde konferensens deltagare framföra sina synpunkter på vilka avtalsfrågor arbetsgivarorganisationen ska driva under avtalsförhandlingarna 2020.

Förteckning över samrådskonferensens representanter återfinns på www.svenskakyrkan.se/arbetsgivare

Fullmäktige

ENLIGT ARBETSGIVARORGANISATIONENS STADGAR sammanträder fullmäktige två gånger per år.

Vid årets första fullmäktige fastställdes resultat- och balansräkning och styrelsen och verkställande direktören beviljades ansvarsfrihet. Fullmäktige informerades också om och bereddes möjlighet att diskutera promemorian *Begravningsverksamheten – samordning och tillsyn m.m.*, Skao:s remissvar och kyrkomötets beslut.

Vid fullmäktige i november behandlades stadgemässigt arvoden till förtroendevalda och medlemsavgiften för 2020. Budget- och verksamhetsplan för 2020 fastställdes. Även denna gång var frågor om begravningsrådgivningen på dagordningen. Fullmäktige informerades om den överenskommelse avseende rådgivningen på begravningsområdet som träffats mellan Trossamfundet Svenska kyrkan och Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation. Denna överenskommelse innebär att Trossamfundet Svenska kyrkan kommer att ta ett helhetsansvar för begravningsfrågorna och verksamheten kommer att föras över till kyrkokansliet i Uppsala. Vidare informerades om avtalsförberedelser inför avtal 2020.

Inga motioner till fullmäktige inkom under året.

Förteckning över fullmäktigeledamöter återfinns på www.svenskakyrkan.se/arbetsgivare

Sammandrag av årsredovisning 2019

VERKSAMHETENS ART OCH INRIKTNING

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation är arbetsgivar- och serviceorganisation för Svenska kyrkans församlingar, pastorat, stift samt organisationer med nära anknytning till Svenska kyrkan. Arbetsgivarorganisationen verkar självständigt inom ramen för trossamfundet Svenska kyrkan. Verksamheten bygger på medlemmarnas efterfrågan och behov.

Arbetsgivarorganisationen förhandlar om löner och anställningsvillkor för Svenska kyrkans cirka 22 000 anställda, ger service och rådgivning i arbetsgivar-, arbetsmiljö- och begravningsfrågor samt erbjuder ett omfattande utbud av utbildningar. Organisationen företräder i förekommande fall medlemmarna gentemot myndigheter och bevakar gemensamma intressen inom verksamhetsområdena.

ARBETSGIVARFRÅGOR

AVTALSFRÅGOR

Avtalsrörelsen 2020 har förberetts på olika sätt under året. En viktig del av förberedelsearbetet är den process som genomförs för inhämtning av arbetsgivarnas synpunkter och önskemål. Detta arbete har skett genom träffar med referensgrupper där olika företrädare för arbetsgivarna varit representerade. Grupperna har företrätt av förtroendevalda, stiftsdirektorer, kyrkoherdar och HR-personer.

FÖRHANDLINGAR OCH DOMSTOLSPROCESSER

Under året har arbetsgivarorganisationen biträtt i domstolsprocesser i tingsrätt och Arbetsdomstolen avseende nio stämningsansökningar. Tvisterna har huvudsakligen handlat om avsked/upsägning och brott mot MBL. Under 2018 inkom en stämningsansökan.

Arbetsgivarorganisationen har genomfört tio centrala förhandlingar, som har handlat om tvister med anledning av brott mot anställningsskyddslagen och om brott mot medbestämmandelagen.

ARBETSMILJÖFRÅGOR

I den studie Malmö universitet gjorde 2017 gällande diakoners och prästers psykosociala arbetsmiljö framkom att arbetsmiljön i Svenska kyrkan inte är sämre än i jämförbara sektorer. I studien lyftes fyra områden fram där det fanns potential för förbättring. Det handlade om kränkande beteenden, konflikt mellan arbete och fritid, rollklarhet och kvinnors arbetsmiljö. Slutsatserna i studien har påverkat innehållet i arbetsgivarorganisationens verksamhet under året. Det handlar både om utveckling av kursutbud och innehåll i arbetsmiljöutbildningar som anpassats utifrån de områden som påvisades i slutrapporten.

I slutet av året arrangerades en nationell arbetsmiljökonferens på temat "Hållbart arbetsliv". Konferensen samlade cirka 200 deltagare från samtliga stift. I föreläsningar och

seminarier gavs, utöver de fyra förbättringsområdena, möjlighet till inspiration och kunskap i angelägna frågor för arbetet att främja ett hållbart arbetsliv.

BEGRAVNINGS- OCH KYRKOGÅRDSFRÅGOR

Kyrkostyrelsen har beslutat att begravningsverksamheten ska samordnas och bedrivas inom ramen för verksamheten på Kyrkokansliet i Uppsala. En överenskommelse har gjorts mellan kyrkostyrelsen och styrelsen för Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation och konsekvensen av denna är att en verksamhetsövergång av kyrkogårds- och begravningsverksamheten inom arbetsgivarorganisationen kommer att genomföras under år 2020.

Kyrkomötet beslutade år 2017 att det för varje församling och pastorat som är begravningshuvudman ska finnas riktlinjer för hur begravningsverksamheten ska vara utformad. Ändringen trädde ikraft 1 januari 2019. Enheten för begravnings- och kyrkogårdsfrågor har under året medverkat i kyrkokansliets arbete med att ta fram stödmaterial för framtagande av riktlinjerna.

UTBILDNINGAR KONFERENSER OCH MEDLEMSTRÄFFAR

Utbildningsutbudet inom arbetsgivarorganisationen har omfattat 27 olika ämnesområden under året. De flesta har varit endagsutbildningar. Under året genomfördes 115 utbildningstillfällen inklusive uppdragsutbildningar. Sammanlagt deltog cirka 2 200 deltagare i arbetsgivarorganisationens utbildningar. Många utbildningar har genomförts i Stockholm, i arbetsgivarorganisationens utbildningslokal, men ambitionen är att fördela utbildningarna över landet.

Arbetsgivarorganisationens utbildning av ledare fortsätter. Flera nya satsningar gjordes under året; utbildningen "Relationellt ledarskap", ledarutvecklingsprogrammet "Kvinna och kyrkoherde" samt Mentorsprogrammet för kyrkoherdar.

Det tvååriga ledarprogrammet "Chef och ledarskapsutveckling", som är inne på sitt tjugotredje år och som ger möjlighet att erhålla 30 högskolepoäng samt behörighet att söka kyrkoherdetjänst var återigen fulltecknad. Även "Arbetsledarutbildning för vaktmästare på kyrkogård och i kyrka", var fulltecknad.

En presidiekonferens genomfördes återigen tillsammans med Stockholms stift. Temat för årets konferens var "Om-sorg och ansvar - om kyrkorådets och kyrkoherdens gemensamma ansvar för den grundläggande uppgiften och om den grundläggande uppgiftens diakonala perspektiv".

Under året har sex ordförandeträffar genomförts på olika platser i landet. Temat för träffarna har varit "Att vara styrelse och arbetsgivare" och de ämnen som behandlades var; "styrelsearbete i det kyrkliga sammanhanget", "arbetsrättsliga utgångspunkter för att styra och leda verksamheten" samt "lokal lönebildning".

Tre kyrkoherdeträffar genomfördes med temat "Begravningsverksamheten". Ämnen som berördes var: "Vad innebär samhällsuppdraget?", "Om begravningsverksamhetens ekonomi", "Vad behöver jag veta som ansvarig för verksamheten?" samt "Vård- och underhållsplaner för begravningsplatser".

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER RÄKENSKAPSÅRET

Kyrkans pensionskassa har under flera år haft en mycket hög kapitalavkastning samtidigt som verksamheten bedrivits med låga avgifter. Resultatet av denna goda utveckling är att den konsolideringsfond som är kopplad till den förmåns-

bestämda pensionen har vuxit så mycket att kapitalet överstiger den nivå som ställts upp för att klara framtida åtaganden.

Den partsammansatta styrelsen för Kyrkans pensionskassa har därför beslutat att rabattera pensionspremierna för den förmånsbestämda pensionen inom KAP-KL, det gamla tjänstepensionsavtalet som fortfarande gäller för arbetstagare som är födda 1958 eller tidigare. Det innebär att arbetsgivarna inom Svenska kyrkan inte kommer att debiteras någon premie för räkenskapsåret 2019. För arbetsgivarorganisationen innebär det en förbättring av resultatet med 891 tkr, vilket motsvarar rabatterad premiekostnad inklusive löneskatt.

Flerårsöversikt

ALLMÄNNA FÖRUTSÄTTNINGAR	2019	2018	2017	2016	2015
Antal medlemmar, st. 1)	636	635	632	677	688
Medlemsavgift 2)	0,68	0,68	0,68	0,71	0,71
Medeltal anställda, 3)	33	37	35	35	36
INTÄKTS- OCH KOSTNADSANALYS, TKR					
Verksamhetens intäkter	64 675	63 516	60 869	62 282	60 206
Verksamhetens kostnader	- 56 921	- 63 942	- 58 133	- 57 064	- 53 482
Resultat från finansiella investeringar	854	862	1 082	991	706
Bokslutsdisposition	-	-	450	-	-
Årets resultat	8 608	435	4 269	6 209	7 430
Personalkostnader/verksamhetsintäkter	49,6%	57,0%	52,7%	51,7%	54,0%
Avskrivningar/verksamhetsintäkter	1,3 %	1,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
EKONOMISK STÄLLNING					
Kassa, bank, korta placeringar, tkr	55 960	52 878	54 216	49 973	44 809
Kassalikviditet 4)	738 %	433 %	522 %	478 %	389 %
Soliditet 5)	88,0%	79,0%	83,0%	81,4%	77,4%
Värdesäkring av eget kapital 6)	15,6 %	0,8 %	8,5 %	14,0%	20,2%

1). Genom åren har flera församlingar lagts samman och antalet ekonomiska enheter därför är inte jämförbara mellan åren.

Medlemmar är ekonomiska enheter inom Svenska kyrkan samt organisationer med nära anknytning till Svenska Kyrkan.

2). Medlemsavgifterna tas ut med angivna procentsatser på medlemmarnas bruttolönesummor.

3). Antalet tjänster redovisas enligt Bokföringsnämndens rekommendation och avser helårsarbetare.

4). Kassalikviditet: Omsättningstillgångar minus lager, dividerat med kortfristiga skulder.

5). Soliditet: Justerat eget kapital i procent av balansomslutning.

6). Värdesäkring av eget kapital: Årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

Resultaträkning

	2019	2018
Verksamhetens intäkter		
Medlemsavgifter	55 677	55 124
Övriga verksamhetsintäkter	8 998	8 391
Summa verksamhetens intäkter	64 675	63 515
Verksamhetens kostnader		
Kostnad för varor, material och köpta tjänster	- 5 663	- 5 122
Övriga externa kostnader	- 18 387	- 22 123
Personalkostnader	- 32 055	- 35 978
Av- och nedskrivning av anläggningstillgångar	- 816	- 712
Övriga rörelsekostnader	-	- 8
Summa verksamhetens kostnader	- 56 921	- 63 942
Verksamhetens resultat	7 754	- 426
Resultat från finansiella investeringar		
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	558	433
Nedskrivning/återföring av nedskrivning värdepappersfond	- 11	- 34
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	318	466
Räntekostnader och liknande resultatposter	- 11	- 3
Summa resultat från finansiella investeringar	854	862
Resultat efter finansiella poster	8 608	435
Bokslutsdispositioner	-	-
Skatt årets resultat	-	-
Årets resultat	8 608	435

Balansräkning

TILLGÅNGAR	2019-12-31	2018-12-31
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Inventarier	1 289	1 282
Förbättringsutgifter på annans fastighet	2 088	2 113
Summa materiella anläggningstillgångar	3 377	3 395
Finansiella anläggningstillgångar		
Andra långfristiga värdepappersinnehav	6 652	6 663
Summa anläggningstillgångar	10 029	10 058
Omsättningstillgångar		
Varulager	218	240
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	1 924	1 307
Aktuell skattefordran	888	888
Övriga fordringar	1 653	3 066
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 638	1 051
Summa kortfristiga fordringar	6 103	6 312
Kortfristiga placeringar		
Värdepappersfond	10 841	10 841
Kassa bank		
Kassa och bank	45 119	42 037
Summa omsättningstillgångar	62 281	59 431
Summa tillgångar	72 310	69 490
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital		
Balanserat resultat	52 143	51 708
Ändamålsbestämda medel pension	3 000	3 000
Årets resultat	8 608	435
Summa eget kapital	63 751	55 143
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	1 815	4 999
Övriga skulder	845	764
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5 899	8 584
Summa kortfristiga skulder	8 560	14 347
Summa eget kapital och skulder	72 310	69 490

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation

Box 157, 101 23 Stockholm
Besöksadress: Vattugatan 17
Telefon: 08-737 70 00
Fax: 08-640 36 05
E-post: arbetsgivare@svenskakyrkan.se
Internet: svenskakyrkan.se/arbetsgivare

